

קרוב אליך

עבודת ה' / עבודת

כותב בשער

הח"כ שנופף בעלון מעל בימת הכנסת, המאזין שהקריא את המאמר ברדיו מילה במילה, והילד שנולד בזכות המשל הבהיר. כבר קרוב לארבעים שנה שמאמריו הקולעים של הרב מנחם ברוד, עורך העלון 'שיחת השבוע', מעניקים מבט יהודי לזירה האקטואלית. כעת הוא חושף לציבור ספר חדש שערך על סוגיות עומק במחשבת ישראל, ממשנתו של הרבי מלובביץ' זצ"ל

באמצע מעשה קונדס: הרבי פנה אל הילד בן ה-6 בשאלה שהפכה לו את החיים הרב ג'ייקובסון בהתוועדות מיוחדת לכבוד יום ההילולא, ג' תמוז

ניו-אייג', ניאו- חסידות, ומודעות עצמית - איפה עובר הגבול בין חסידות לפסיכולוגיה? שאלת השבוע

איראן זה כאן, בתוך הלב צבי יחזקאלי

מיישרים פינות בעוגה - כיצד מתמודדים עם הנפש הבהמית? פויקה

שלם רק 15% בחתימה וכל השאר לקראת איכוס

 SOHO PARK
נווה שמיר בית שמש

באמונה IL360 050-960-60-69 לפרטים:

דירות 4 חד' אחרונות

עם אופציה לחדר חמישי

אכלוס עוד השנה!

"בזכות הצורה לתקשורת אני היום תסריטאית"

בואו ללמוד מקצוע משנה חיים בהרצוג

תואר ראשון בהוראת תקשורת

תעודת עריכת וידאו

**האנגלית
עלינו**

פטור מתשלום על
קורסי החובה באנגלית

**מערך
מלגות**

שנה ראשונה חינם
ומלגות ייחודיות לזכאים

**מערך
הסעות**

להגיע ללימודים באמצעות
מערך הסעות בפריסה ארצית

**תוכניות
מצטיינים**

תוכנית המקנה תואר
בשלוש שנים, ובחינם

**תעודות
מקצועיות**

אפשרות לתעודות
יישומיות בנוסף לתואר

יום היכרות
ג' תמוז
22.6

הרצוג. לדעת. לחנך.

להרשמה: 074-7214487 או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

חוגי הלימוד הנוספים בתואר הראשון B.Ed. והסבת אקדמאים להוראה: חינוך מיוחד | לשון עברית | אנגלית (חד חוגי) | ספרות | גיאוגרפיה
אזרחות | תושב"ע | מתמטיקה (חד חוגי) | מדעי המחשב | מדעי הטבע | היסטוריה | לימודי אי"י | תקשורת | תנ"ך | מחשבת ישראל

יום רביעי
ט"ז תמוז
5.7.2023

מרכז עידן
עמק המעינות

הזדמנות
אחרונה
להרשמה
בהנחה
עד מוצ"ש 17.6

לאמת
הואהבה

כנס בית שאן ועמק המעינות לזוגיות ומשפחה

<p>שי אור</p> <p>הורות כמעשה ניסים</p> <p>התבגרות לחוד וביחד</p>	<p>יהונתן שומר</p> <p>גבר תלת מימדי</p> <p>גבריות שופעת בגוף, נפש ורוח</p>	<p>אורית לייזרסון</p> <p>אזלו המקומות</p> <p>סדנה נש -</p>	<p>מירב ושמואלי שפירא</p> <p>אזלו המקומות</p>	<p>10:00 - 11:30</p>
הפסקה				
<p>הדסה שני</p> <p>ילדים רגישים</p> <p>האתגר והמתנה</p>	<p>הרב ליאור אנגלמן</p> <p>כותבים אהבה</p> <p>סדנת כתיבה מחברת</p> <p>סדנה -</p>	<p>דניאל וינסטון</p> <p>אזלו המקומות</p> <p>סדנה נש -</p>	<p>יהונתן ויסכה שומר</p> <p>זוגיות 2023</p> <p>עידכון גירסה - חידוש חוזה זוגי</p> <p>סדנה -</p>	<p>12:00 - 13:30</p>
הפסקת צהריים				
<p>פזית אפשטיין</p> <p>הורים יוצאים מהסרט</p> <p>מסצנות הקולנוע אל ההורים שאנחנו</p>	<p>אלישע אזר</p> <p>בלעדיין אני חצי בן אדם</p> <p>ומה כשאני איתך?</p>	<p>שחר ארז</p> <p>אזלו המקומות</p> <p>סדנה -</p>	<p>דניאל קישינובסקי ונעמה אור</p> <p>Relationship</p> <p>אזלו המקומות</p> <p>סדנה זוגית -</p>	<p>14:30 - 16:00</p>
<p>הרב ארז משה דורון</p> <p>זוגיות מקודשת</p> <p>בין תלות מחלישה לאחדות מגדלת</p>	<p>גברת רביע</p> <p>מופע טיפול זוגי שיגלגל אתכם מצחוק</p>	<p>נעה ומושון לוינגר</p> <p>רואה לתוכך</p> <p>להבין את המריבות ולהתפתח מהן</p> <p>סדנה זוגית -</p>	<p>17:00 - 18:10</p>	
הפסקה				
<p>לקהל הרחב</p> <p>לזוגות בלבד</p> <p>לנשים</p>	<p>מופע מרכזי שוקלי הנד</p>	<p>18:40</p>		

לפרטים והרשמה: חפשו

דאגנו לכן לנשימה - יריד המעצבות של נשימה
לפרטים נוספים: 050.8570950

אני לא אוציא את הטלפון מהתיק, אבל בכל רגע שיחיה לי רפלקס
לאני כן חוצה להוציא אותו, אני אדפוק על השולחן. הבן שלי
הכסיה אשת פטולה עם התרגילי הנה, אבל מה אומר לך? מספר
הדפיקות לדפיקתי על השולחן היה מאה מתי...

שיחת חברים

עם מיכי יוספי

לאן נעלם הטוסט שלי?

הוא כמובן שמח מאוד, לקח לעצמו מנה יפה לצלחת, וישב לאכול במקום שלו מתוך תשומת לב והנאה מרובה. אחרי שהוא כבר ממש עשה מדיטציה, ומן הסתם גם בלוטות הטעם שלו נפתחו יותר, אז הוא גם הרשה לעצמו לקום ולקחת תוספת מאותו טוסט שהיה ערב לחיכו בצורה לא שגריתית. כשהוא התיישב במקום עם המנה הנוספת, הוא נזכר בדאגה שאשתו מאוד לא אוהבת כשהוא חוזר מהסמינרים האלה עם כביסה מלוכלכת. מתוך מחשבה על כך, עלה בליבו רעיון שבדרך הביתה הוא יעצור במכבסה השכונתית ויכבס את בגדיו. הוא אמנם יצטרך להמתין שלושת רבעי שעה, אבל בסוף כך הוא יגיע הביתה עם כביסה נקיה. כך נחה דעתו מהפתרון לטרדה שאפפה אותו, אבל אז הוא הסתכל על הצלחת כדי לראות מה מצב הטוסט הטעים שלו, ולהפתעתו הוא ראה שהצלחת ריקה...

הוא שאל את עצמו בפליאה - לאן נעלם הטוסט שלי?? לקח לו כמה שניות לעכל את ההבנה, שבעצם תוך כדי טרדת המחשבה שלו הוא אכל את כל הטוסט הטעים, בכלל בלי לשים לב מה הוא עושה. הוא כל כך היה עסוק במחשבות שלו, עד שהוא בכלל לא היה מודע לזה שהוא גמר לאכול הכל.

האמת היא, שהשאלה הזאת מוכרת לנו ממקומות יותר משמעותיים, כמו: האם בירכתי ברכת המזון או לא, האם התפללתי עריבת או לא. יש עוד שלל דוגמאות של ספקות מוכרים לקהל היהודי ששומע סיפור כזה.

השאלה 'לאן נעלם הטוסט' מעוררת שאלה חזקה הרבה יותר, אולי כמו - לאן נעלמה מחצית מחיי?'. השאלה יכולה להיות קצת פחות גדולה, כמו 'איפה נעלם השבוע האחרון?' או 'להיכן הלכו השעות שלא הייתי מודע למה שמתרחש', וכך הלאה. תשומת הלב שלנו נגולת על ידי מחשבות שונות ודאגות כאלה ואחרות.

משרת או אדון

בימינו, הדבר העיקרי שגוזל לנו את תשומת הלב לחיים, הוא כמובן הסמארטפון. בקשר לסמארטפון שמעתי משפט יפה וחשוב: 'אם הסמארטפון משרת שלך, אז הוא נהדר. אבל אם הוא האדון, זאת כבר בעיה!' אם המכשיר הזה באמת משרת שלך, אז הוא מטיב איתך. הבעיה היא שהוא מרבה להשתרר ולהיות אדון, וזאת כבר בעיה חמורה.

פעם ישבתי עם הבן שלי במסעדה וסיפרתי לו את כל הסיפור של אפשטיין, ואמרתי לו שאני רוצה לתרגל איתו עבודה על אותה נקודה. סיכמנו שבזמן הארוחה במסעדה אני לא אוציא את הטלפון מהתיק, אבל בכל רגע שיהיה לי רפלקס שאני כן רוצה להוציא אותו, אני אדפוק על השולחן. הבן שלי הסכים לשתף פעולה עם התרגיל הזה, אבל מה אומר לך? מספר הדפיקות שדפיקתי על השולחן היה ממש מביך... הניסוי היה ממש מעניין, ולימד על הבהלה שיש לנו כדי לראות שלא פספסנו שום דבר שאולי התרחש בחצי הדקה האחרונה, מאז שראינו את הטלפון.

את הסיפור של אפשטיין, וגם את הניסוח של השאלה אם הסמארטפון הוא משרת או אדון, שמעתי בהרצאה שנשא ד"ר גוטמן לפני צוערי בה"ד 1, באירוע לזכרו של עמנואל מורנו - הלוחם האגדי. נושא ההרצאה היה אמנם 'מנהיגות', אבל הצוערים קצת הופתעו לשמוע על מנהיגות דרך ההתמודדות עם הטוסט והסמארטפון. הוא הסביר שם, שהמסר של הסיפורים הללו הוא אם אתה מנהיג או מונהג. הטלפון הוא מבחן חזק לשאלה האם הכלי אכן משרת אותי או שמא הוא אדון שלי ומשעבד אותי. צריך להסתכל על הטלפון בענווה, ולשאול את עצמי בכנות - משרת או אדון? מנהיג או מונהג?

חברים יקרים! יש לנו יופי של שיעורי בית מהסיפור הזה - ללמוד להיות נוכח בהווה, לפגוש את החיים בעצמם - אם דרך הטוסט או בכל אירוע אחר, ולהיות עם יד על הדופק, לשים לב אם אנחנו בצד המנהיג או שמא עברנו לצד המונהג. גם את הדפיקות על השולחן כדאי לנסות מדי פעם, כדי לראות מה מצבנו בעניין. שנזכה לשים לב לחיים! לחיים!

שלום חברים! אתם יודעים, אחת המשימות הגדולות שלנו בחיים היא המשימה לפגוש את החיים כפי שהם. האמת היא, שמצד אחד אין דבר יותר מאתגר מהמשימה הזאת, אבל מצד שני גם אין משהו יותר מתגמל ממנה. אם תשאלו מה הכוונה 'לפגוש את החיים בעצמם', אז הנה לכם הסיפור:

בארה"ב חי יהודי אמריקאי בשם אפשטיין שעוסק בפסיכו-אנליטיקה. שמעתי הרצאה שלו, שבה הוא דיבר על החשיבות של נתינת תשומת לב למה שאנחנו עושים. דהיינו, להיות נוכחים בכאן ועכשיו, ולא להיות טרודים בעניינים רחוקים, שיגרמו לנו להתנתק ממה שאנחנו עושים כעת.

במאמר מוסגר אומר לכם, שיש כאן חיבור למושגים של פנימיות שנקראים בחסידות 'עשי' - כלומר: עולם, שנה, נפש. או אם תרצו - מקום, זמן והאדם. הרעיון הוא, לקשר את שלושתם ביחד. צריך לשים לב לזמן והמקום בו אנחנו נמצאים, ולהביא את עצמנו, על ידי ריכוז התודעה במה שאנחנו עושים. נראה לי שזאת הסיבה לכך שאחד מכינויי של ה' יתברך, הוא "המקום". כשאומרים בתפילה: "על דעת המקום", מרמזים בזה על חיבור אל הבורא דרך המקום שבו אנחנו נמצאים כעת. אולי גם זאת כוונתו של הלל הזקן במילותיו המיוחדות: "אם אני כאן, הכל כאן".

טוסט או פנקייק

בכל אופן, נחזור כעת לסיפור של אפשטיין. הוא מספר שלפני כמה שנים הוא יצא לסמינר, שם במשך מספר ימים מתרגלים מדיטציות בעזרת שתיקה. השתיקה מאפשרת כניסה פנימה, אל מחוזות מאוד עמוקים ויפים בנפש.

באחד הימים של הסמינר, בארוחת הבוקר, הגישו איזה טוסט או אולי פנקייק, שהיה ערב לחיכו בצורה לא רגילה. לאחר מכן הוא מצא את עצמו, תוך כדי המדיטציה, מהרהר לעצמו, האם בארוחה הבאה יגישו גם את אותו טוסט או פנקייק, המעולה והכל כך טעים שהיה בבוקר. (בגלל שאני לא סגור אם הסיפור היה על טוסט או פנקייק, אז אני משאיר לכם לבחור מה שאתם מעדיפים...) כך יצא שבמקום מדיטציה, הוא מצא את עצמו מתבונן באוכל שיהיה או לא יהיה.

בסופו של דבר אכן הגיעה הארוחה הבאה, ואכן הטוסט המדהים הוגש שנית.

בו"י
לחודש של לימוד מיוחד

תוכנית אדוקה

במדרשת הרובע

חודש שלם שיאיר לך את כל השנה

בין התאריכים 'א' אלול עד 'ו' תשרי / 21.9-27.8
ימי רביעי יהיו פתוחים לקהל הרחב

ללמוד מתלמידי חכמים גדולים ולפגוש צוות מדהים

בין המלמדים • הרב בנימין סופר • הרב גדי שליון • הרב מיכאל טוביאנו
הרב יונתן נמדר • הרבנית עידית איצקוביץ' • הרבנית דנה סליי • הרב אבינר

מספר מקומות מוגבל
הזרזי להרשם!
הרשמה באתר המדרשה
www.harova.org

לכירורים נוספים ☎ 02-6265991 (בוואטצאפ או במענה טלפוני במספר הזה בין 13:30-8:30)

התמונה לא להמחשה

חל"פ מטה בנימין - מעלה לבונה, נעים להכיר
סימנו לכם את כל המקומות שבהם תוכלו לצמוח

כל זה
הבית
שלכם

7 דירות אחרונות

בשכונת מצפה לבונה תוכלו לקנות צמוד קרקע
עם שני מפלסים במחיר של אחד
ב- 1,430,000 ש"ח בלבד! | אכלוס מיידית

צולם
במעלה לבונה

מפרט משודרג כולל
מיזוג ומטבח מפנק

פוטנציאל
להשקעה

גינות גדולות
לכל דירה

דירות מרווחות
לנוף עוצר נשימה

מעטפת
להרחבה

החברה לפיתוח
מטה בנימין

אלעד
052-7-710-710
maale-levona.co.il

צבי יחזקאלי

אני לא יודע כמה החדשות באמת משקפות את המצב, אבל אני כן יודע שיש בורא לעולם, שאני יהודי מושגח ושיש תורה וצדיקים. כל הבחור הזה זה בכלל בפנים

איראן זה כאן בפנים

מרוכב חדשות אני כבר לא רואה את השם יתברך, את דרכו של עם ישראל, את ההבטחה על הארץ, את הברית עם השמים. זה פשוט נעלם ואני נאלם. לא רק שאתה צריך לענות לאנשים, תענה לעצמך: אולי זה דבר שהעם שלנו עבר המון פעמים בגבורה אמונית לא מוסברת, אך הפעם זה נראה כנסיין שמולבש בכל כלי המדיה האפשריים. זה כבר דבר שאני יכול לסמן אותו ככרוזר לי.

בשבת האחרונה התארחו אצלנו זוג יהודים מהגבעות. רועי צאן שחיים בלי חשמל, בלי גז ועם מיכלי מים. יהודים תנ"כיים לא רק במראה. הם לא מחזיקים בטלפון או באקדח, ולגמרי לא יודעים על איומי המלחמה. הם חיים את החלום שלהם ליישב את ארץ ישראל. ואני מוטרד יותר מהם, למה? כי אני חשוף יותר והם לא. הם רגועים יותר? הם לא. מתמודדים? לא בטוח. לכולם יש התמודדויות. השאלה אם הן במעגל של איראן או במעגל של הלב. בגדול זו אותה אנרגיה.

״ואפלו אם אחד אינו רוצה לריב ורוצה לישב בהשקט ושלום, עם כל זה הוא מוכרח להיות גם כן בתוך המחלקת והמלחמות. כמו שנמצא בין המלחמות שבין המלכים והאמות שנמצא לפעמים איוה אמה שרוצה לישב בשלום ואין רוצה שום מלחמה, אדרבא היתה מוצה להשתחוות לחברו כמה פעמים, עם כל זה חוטפין אותה גם כן על פתחה בתוך המלחמה שזה אומר שיהיה מצדו וזה להפך עד שגלחמין עמו גם כן, כמו כן ממש נמצא בפרטיות במלחמות הבית הנ"ל, כי האדם בעצמו הוא עולם קטן ונכלל בו כל העולם ומלואו, מכל שכן האדם וביתו שנקללין בהם כל האמות.

״ועל כן לפעמים כשאחד יושב לבדו ביער יכול להיות שיהיה נעשה משגע, וזה נעשה מחמת שהוא לבדו ונכללין בו לבד כל האמות והם מתגרין זה בזה והוא מוכרח להשתנות בכל פעם לבחינת אמה אחרת כפי התגברות אמה על אמה שהם כלם נכללין בו לבדו, ומחמת זה יכול להשתגע לגמרי מחמת התהפכות הדעות שבו... וכשיבוא משיח במהרה בימינו או יתבטל כל מיני מחלקת ויהיה שלום גדול בעולם, כמו שכתוב (ישעיה יא, ט) 'לא ירעו ולא ישחיתו' (שיחות הר"ן ע"ז).

כמו תמיד, רבי נחמן נותן לי את התשובה/תרופה למצב שלי, שלנו. איראן זה כאן, זה עובר בחוץ ובפנים. זו המציאות, מתנגשת, חדה, כואבת. אין להתחמק, כולנו עוברים את הבירור החד הזה בדרך לתכלית. זה המבחן שלי כמו של כל אחד ואין תשובה מוחצת אלא תשובה כתהליך. אין פתרונות, יש רק אפשרות לראות את זה יותר ברור.

בינתיים, בתוך כל השתיקה הזו, הגיעה עוד הודעה מאותו בחור. ״החלטתי להתנהג כרגיל ולבטוח בבורא עולם, אי אפשר כל הזמן לחשוש״. זה קרה בדיוק כשהקלדתי לו ״אחי אין לי מושג, אולי תתבודד על זה״. כנראה שהוא הקדים התבודדות לתשובה והבין לבד את מה שרואים במאקרו ופחות במיקרו. זו דרכו של עמנו ושל עצמנו עד המשיח.

בינתיים, עד שיבוא משיח, אשיח את כל הפחדים שלי מול השם יתברך. כי לאף אחד אין תשובות. העניין הוא לא לפחד ולהחזיק במה שכן יודעים. אני לא יודע כמה החדשות באמת משקפות את המצב, אבל אני כן יודע שיש בורא לעולם, שאני יהודי מושגח ושיש תורה וצדיקים. כל הבחור הזה זה בכלל בפנים. נרגעתי מעט.

״צבי שלום, בקיץ אני עומד לפתוח סדנא להעצמה ברוח היהדות. האם תוכל לומר לי אם אפשר לעשות זאת, כי כולם מדברים על מלחמה בקיץ. האם לפתוח את הלימודים?״

לקח לי כמה שניות לסקור את ההודעה הזו שקיבלתי ולחבר עוד כמה שאלות שהופנו אלי, אגב התור בסופר ובדיבורי המסדרון בבית הכנסת, כדי לקלוט שהנה זה עומד להיות הדיבור של הקיץ, או יותר נכון הפחד התורן, או הנסיון הבא באמונה. תלוי איך רואים את זה.

כששואלים אותי כאלה שאלות שאין לי מושג איך לענות עליהן, אני מתחיל שיחה פנימית בתוכי שגם היא בקצב מיוחד; איך הם יודעים על מלחמה? הם קוראים דפי מודיעין שאני לא מכיר? זה אמיתי? ואם כן מה עושים? ואז אני מגלה שלא רק שאין לי תשובה, גם אני פוחד מהמלחמה. מזה שאיזה טיל איראני יהרוס כאן את כל מה שבנינו. מה אני אמור לעשות? מה לענות לאנשים? מה לענות לעצמי?

לפעמים מבוך הנתונים על מציאות משיכה את הדברים הגדולים, ככה זה עם המציאות היום. המון פרטים כביכול מדויקים, כביכול עובדות ובשם האמת, אבל עם יכולת ברורה אחת: העובדות מרחיקות מהתכלית. כך אני מוצא את עצמי מנסה לנתח תרחישי מלחמה שיתכן שיקרו, אבל בתוך כל זה אני שוכח... את העובדה שהנסינות הללו הם חלק מהחיים של יהודי.

כל מחשבה שזה יעבור מעלי בגלגול הזה זו מחשבה לא מציאותית.

המרכז

למנעולנות מתקדמת

מקצוע מכובד וריווחי!

הצטרף לעשרות בוגרים מרוצים שמתפרנסים ברווח עבור שעת עבודה ביום!

- שיטת לימוד אישית: קורס דיגיטלי / קורס פרונטלי.
- מותאם למכללות ושיבות טכנולוגיות.
- מתנה לכל תלמיד.

דקל כהן - זוהי יצאת צדיק בתוכניתו של חיים הכט, מזמין גם אתכם ללימוד ולהתמקצע בלימוד פרקטי במקצוע מבוקש בישראל וליהנות מלווי צמוד ומעשי בתום הקורס.

דקל כהן לפרטים והרשמה:
077-8043436 מנעולנות מתקדמת

www.dekelcohen.net/locksmith 08-661 2407

לראשונה בישראל

ריבית על העו"ש

רק ללקוחות לאומי

בכפוף לעמידה בתנאים המזכים.
פרטים באתר לאומי.

בְּמִדְבָּר

שוב הגיעו התוצאות, ללא תוצאות. שוב היא מרגישה את המחנק, את הגרון היבש והצימאון. בתחנה חזרה הביתה נדמה כי כולם מביטים בה, מגלים מבעד למסכה, מבעד למסך, את הדמעות. האמת, כבר לא איכפת לה מה יגידו, מה אומרים, רק בא לה לברוח, ללכת. התיק כבר מוכן למקרה שהיא לא תוכל לעמוד בזה יותר.

היא נוסעת הרחק מכאן למדבר. היא משתוקקת כבר יותר מדי זמן, מתחשק לה לזעוק בקול גדול שאיש לא ישמע, לבד בין ארץ ושמיים. היא מתיישבת על סלע דומם, ומביטה על הצהוב הצהוב הזה ועל תכלת השמיים. הכל נראה אותו דבר במדבר, אין בתים לציוני דרך, אין עץ או צמחייה שיעזור להתמצא, למצוא יעד. בא לה לשכב כך על האדמה החרבה והברוכה, נדמה שרק היא תבין אותה, אדמה צחיחה לאישה עקרה.

היא מתרוממת מהסלע הדומם ומסתכלת למרחק שנראה בדיוק כמו המקום בו היא עומדת, רק מרשים יותר. נדמה כי הוא זועק לה בחזרה בקול דממה דקה.

והיא, שמורגלת בזעקות שקטות, כאילו מבינה, כאילו מפנימה. יש כאן רק דרך, כך הוא המדבר, אין בו שום יעד או תכלית, אך דרך יש בו, כולו דרך. אין בו ניצחונות, יש בו מאבקים. ואם מתאמצים להבין את סודו, זוכים להבנת מהלך ועומק תהליך.

היא לוקחת נשימה עמוקה, מרחוק עומדת קבוצת יעלים על סלע גבוה. קרניהם מזכירים לה שופר של יעל פשוט ותפילה, תפילת הדרך הפרטית שלה.

השמש עוד מעט שוקעת, הגיע הזמן לשוב הביתה. מבט אחרון לכיוון האין סוף, נשימה עמוקה, והיא יוצאת מלווה בתפילה שינחם ה' חרבותיה וישם מדברה כעדן. היא בטוחה, זה יגיע, יש לה אור בהירות הדרך.

יש לך סיפור?

*** בואי לעשות מזה מקצוע!**

יצירתית? חולמת בגדול? השלוחה החרדית של בית הספר מעלה, מזמינה אותך ללימודי תסריטאות, צילום, עריכה, בימוי והפקה מהטובים בתעשייה. הלימודים מתקיימים יום בשבוע במשך שנתיים.

יום פתוח י"ג בתמוז 2.7
לפרטים והרשמה: 054-7669616

תוכנית הלימודים כוללת קורסים בבימוי, צילום וידאו, עריכה, תסריטאות, כתיבה ויצרת, תחקיר, סאונד, עיצוב פסקול ועבודה על סרטים עלילתיים וסרטים תיעודיים. בקמפוס של מעלה אולם הקרנה גדול, חדרי עריכה משוכללים וציוד צילום חדשני. הלימודים מתקיימים באווירה מתאימה, לנשים בלבד.

השלוחה החרדית
של בית הספר מעלה

רח' שבטי ישראל 20, ירושלים | maale.co.il

אה, וגם

הבנק עם הריבית הגבוהה בישראל לפיקדונות

וגם בפיקדון שנתי
וגם בפיקדון חודשי
וגם בפיקדון שבועי
גם בפיקדון יומי

לאומי
leumi

השוואת ריביות של פקדונות דיגיטליים בעמודי גילוי נאות נכון ל-13.6.23. באתרי חמשת הבנקים הגדולים. לאומי רשאי לשנות או לבטל את תנאי הפקדון בכל עת.

בין נפש לרוח ד"ר מרים אבנרי כהן

פסיכולוגית, מחברת הספר 'מתחת לגשר - מסע פסיכולוגי חסידי אל משאבינו הפנימיים'

החסידות היא תורה. הפסיכולוגיה היא חכמה. בעבודתי כפסיכולוגית בעשרים השנים האחרונות, אני זקוקה לשתיהן. הפסיכולוגיה רחבה מני ים, ולעניות דעתי לא ניתן להעניק טיפול נפשי הולם מבלי להתמחות בה בשיטתיות, לאורכה ולרוחבה. היא מתבססת על עולם של מחקר מדעי והתנסות קלינית, מלמדת דרכי אבחון והערכה ומספקת עושר של כלים לטיפול ותיקון. לחסידות אני זקוקה כמטפלת משום שמלבד כלי הטיפול המקצועיים שבהם אני משתמשת, גם אני עצמי כלי. וכצינור שניתנה לו רשות מאת ה' להעניק דרכו סעד, תמיכה ולעיתים גם מרפא - הכלי הזה צריך להתמלא ולהתחזק כל העת.

מרבית המטפלים שאני מכירה לעולם לא מפסיקים להתרענן וללמוד שיטות חדשות, ותיקים ומנוסים ככל שיהיו. מדע הפסיכולוגיה מתקדם, וכל העת מתערכן. למידה מעין זו חיונית משום שעבור כל אדם שמגיע לפתחו של המטפל, יש להמציא מחדש את דרך הטיפול. התעדכנות ברעיונות וכלים מאפשרת להתחדש, להתגמש, ולא פחות חשוב מכך, לתפוס עד כמה "תכלית הידיעה שלא נדע". ואכן ככל שאני לומדת יותר, גדלה התחושה שלי לגבי חוסר ההבנה על אודות נפש האדם.

אבל כל זה לא מספיק, לא מחזיק. העיסוק היומיומי במשברי חיים, באתגרים והתמודדויות, חלקם קשים מגשוא, מצריך לטפל בכלי שנקרא 'מטפל'. עבורי באופן אישי, תורת החסידות היא לא רק בסיס לחיים הפרטיים, אלא גם תשתית איתנה שעל גביה ניתן לבנות את הקומה הטיפולית. כדי לתמוך בנפש, אני זקוקה לרוח. במובן הזה, תורת החסידות מספקת חמצן לשליחותי הטיפולית, ומהווה מורת דרך

על הדרך

הרב אמחיה אבן ישראל

מרצה לחסידות

בשנים האחרונות, מסיבות רבות, היטשטש לו הגבול שבין חסידות לפסיכולוגיה. אפשר למנות את הניו-איג', ניאו-חסידות, ומודעות עצמית מפותחת כחלק מן הסיבות האפשריות לדבר. ואולם, אף כי תורת החסידות, ובפרט חסידות חב"ד, עוסקת רבות בתורת הנפש (=פסיכו-לוגיה), אין לטעות ולבלבל בינה לבין מדע הפסיכולוגיה.

ראשית - נקודת המוצא. נקודת המוצא של הפסיכולוגיה היא חקר נפש האדם, גוף ידע שיש לו השלכות תיאורטיות ומעשיות לחייו של אדם, לשלמו ולרווחתו, ולהתמודדות עם מחלות, קשיים ואתגרים בחייו. לעומתה, תורת החסידות עניינה אחד הוא - עבודת השם. באם 'על הדרך' נדרש עיסוק והסבר במהות נפש האדם, אין הוא אלא כלי ואמצעי לסיוע בעבודת האדם את אלוהיו, להבין כיצד יכול הוא לקדם עבודת השם פנימית, כיצד להימנע מהפרעות הנובעות מטבע האדם - גופו ונפשו הבהמית, ולהתמודד עמן, כמו גם להתמודד עם מניעות ועיכובים חיצוניים בעבודת השם.

שנית - מדע הפסיכולוגיה, על הזרמים והגישות הרבים שלו, מציע תיאוריות שונות בנוגע לנפש האדם המבוססות על תצפיות, מחקר, פילוסופיה ונקודות מבט אישיות. כמובן, אין בכך כל פסול. תורת החסידות, לעומת זאת, מבוססת על תורת אמת - תורת חיים, וצמחה על מצע של ספרות הקודש של עם ישראל - מדברי חז"ל, תורת הסוד והקבלה, והספרות העשירה של מחשבת ישראל. תאמרו, יש כאן תפיסה סובייקטיבית, אפשר בהחלט לדון בכך. ומכל מקום, לשואב מתורת החסידות אין הדבר משנה, שכן לדידו, יש כאן מסרים רוחניים שיסודם בהררי קודש, וממילא - הגישה אליהם שונה, ממקום שאיננו רק של הבנה - כי אם של אמונה (שני הבדלים אלה, ממקדים את תורת החסידות בנפשו של יהודי כמובן).

ואחרי כל זה, לאחר שעמדנו על שניים מן ההבדלים, עדיין, תורת החסידות יכולה לספק לנו תובנות וכלים חשובים מאין כמותם על נפש האדם, ואין ספק שאפשר לשאוב ממנה ידע שיכול להעשיר אנשי מקצוע, מטפלים, הוגים וכל עמך בית ישראל, הן באשר למבנה הנפש והן באשר להתמודדות עם אתגרים וקשיים.

כטעימה, אציג כאן שני רעיונות מתורת חב"ד, שיש להן מקבילות בתיאוריות פסיכולוגיות (מאוחרות יותר מתורת החסידות, כמובן), אך זווית הראייה הייחודית של החסידות, המבוססת בין השאר על נקודת המוצא והבסיס לדברים, מעמידה אותם באור אחר לגמרי.

העצומות נפש אישיות - הזרמים האקזיסטנציאליסטיים וההומניסטיים בפסיכולוגיה, כמו גם הפסיכולוגיה החיובית (הצעירה יחסית), מדברים ומדגישים את חוסנו של האדם, את יכולותיו, את כוחות הנפש שיש לו, ואת החשיבות למודעות אליהם. בספר התניא, מדבר האדמו"ר הזקן על הנפש האלוקית של יהודי ועל יכולותיה. גרעין של קדושה וחיבור לאלוקי, שמאפשר לאדם לגבור על קשיים והתמודדויות מסוגים שונים. הנפש האלוקית היא החלקיק האלוקי של יהודי, ההופך אותו מפרט בכריאה - לחלק מהבורא. כשנשאל פעם הרבי מליובאוויטש על היכולת שלו לחולל מופתים, השיב כי למעשה, מאחר שבכל יהודי קיים חלק אלוקי ממעל ממש,

שאלה: איפה עובר הגבול בין

חסידות לפסיכולוגיה?

בחיפוש מהות, משמעות ואחריות בתהליכי ליווי במשבר. היא מספקת סעד לנפש המטפל וגם מצפן מהימן שמסייע בעבודת הביורוד של המוץ מן התבן בעולם הפסיכולוגיה. היא מעניקה שיקול דעת אתי מעל ומעבר לאתיקה המקצועית הקיימת בעולם הטיפול, ובעיקר עוזרת שלא לשכוח לרגע שהמטפל, מלומד ככל שיהיה, הוא בבחינת 'אין', וכל תהליך טיפולי מתחיל בהכנעה שהיא עצמה סעד גדול. לולא תורת החסידות, מניחה שכבר מזמן הייתי הולכת לאיבוד בחדר הטיפול.

חיבור לאין סוף ולעל טבעי, הרי שביכולתו של כל אדם, אם רק יגיע לחיבור לנשמתו, להגיע להישגים שמעל לטבע. אמירה שכזו, מגמדת במידת מה דיבורים על חוסן אישי ותעצומות נפש מתוקף היותו של אדם בעל בחירה, ומעצימה את הכוח הפנימי למשהו אלוקי, אינסופי.

היכולת לשנות רגש ופעולה באמצעות מחשבה והתבוננות - הגישה הקוגניטיבית-התנהגותית בפסיכולוגיה, דוגלת ביכולת של אדם לשנות התייחסות רגשית ונקיטת פעולה מתוך שינוי תפיסתי-מחשבתי. תורת חב"ד, שכשמה, עוסקת בכוחות הנפש האינטלקטואליים, חכמה, בינה ודעת, חרתה על דגלה את ההבנה כי "מוח שליט על הלב", וכי הדרך להוביל לרגש יציב מחד וחם מאידך, עוברת דרך התבוננות. כשהדבר נובע מכוחה של נפש אלוקית, ומהתבוננות הקשורה בבורא העולם ותורתו, הופכים כלים אלה לעוצמתיים, וכי היכולת לשנות התייחסות רגשית ואף מעשית (שינויים סובייקטיביים), מאפשרת גם שינוי אובייקטיבי במציאות עצמה.

בשורה התחתונה... לימוד חסידות הוא אוצר לכל מחפש השם במציאת דרכו בעבודת השם. 'על הדרך', אפשר לשאוב מהלימוד הזה שלל תובנות וכלים גם לחיי היום יום.

תחומים נפרדים ומשיקים

יגב שמחן

מכללה להכשרת מטפלים

ראשית כל, חשוב להבהיר שהחסידות אינה עוסקת רק בנפש האדם, היא עוסקת גם בתורת הקבלה, בפירוש פסוקי התורה, בהלכה בשאלות פילוסופיות, ובנוסף לכל אלה היא עוסקת גם בנפש האדם וניתן למצוא בה תובנות ועצות פסיכולוגיות.

לאחר שאמרנו זאת, נתחיל בהבדל שבין השתיים ואז נעבור לשאלה באשר להיכן עובר הגבול.

ההבדל מתחיל בנקודת המוצא. נקודת המוצא של החסידות היא הדבקות בבורא, החסידות מבקשת לפנות לרובד הנשמה שבאדם. ומאחר וכל הרבדים שבאדם חשובים ונצרכים לצורך עבודת הבורא, החסידות בפרט והתורה בכלל מתעסקות גם ברבדים הנמוכים יותר.

לעומת החסידות, נקודת המוצא של הפסיכולוגיה היא הנפש, כל מעיינה של הפסיכולוגיה היא בשאלה כיצד לעזור לאדם לחיות ברוחה רגשית ולשחרר אותו מדפוסים מחשבתיים, רגשיים והתנהגותיים מגבילים.

אם כן, מטרת החסידות לחבר את האדם לנשמתו, ומטרת הפסיכולוגיה לתקן את נפש האדם.

ובאשר לגבול, מאחר וכל חלקי האדם כאמור קשורים זה בזה, ולא ניתן להפריד ביניהם, כל אחד מן התחומים גולש מתוך נקודת המוצא שלו למקום של השני.

הפסיכולוגיה, לדוגמה, מדברת על "משמעות", מאחר ומציאת משמעות לחיים ולחוויות העבר יכולה להוציא את האדם ממצוקה נפשית ואף לעזור לו לפרוח ולצמוח ממשבר. בקשת המשמעות היא בקשה נשמטית, בעלי החיים לא מבקשים ולא צריכים משמעות על מנת לשרוד ולחיות בשלווה.

כשהאדם מחפש משמעות לחייו ולאירועי העבר, באופן גלוי או סמוי הוא מתקרב לבורא למסובב כל הסיבות.

מנגד ניתן למצוא בתלמוד, בהלכה ובחסידות הנהגות בריאות ועצות פסיכולוגיות, מאחר וגוף ונפש בריאים הם בסיס לדבקות בבורא.

האם אדם שלומד הנהגות אלו בתלמוד ובחסידות או את הלכות דעות לרמב"ם

העוסקות בהנהגות בריאות ותיקון המידות, לומד תורה? בוודאי שכן. האם אדם שלומד את שתי הדעות לגבי "דאגה בלב איש ישיחנה" לומד תורה או פסיכולוגיה? הרי את אותו דיון אפשר ללמוד הן בבית המדרש הן בשיעור פסיכולוגיה.

אם כן, ההבדל ברור אך הגבול אינו ברור, וכפי שכתב הרב קוק "בדרך כלל, אין המחיצה בין התורה והחכמה גדורה כראוי... עסק הרפואה כולו הוא בתורה... (ובספר) משלי הננו מוצאים את השבח של החכמה".

לדעתי, השאלה שאדם צריך לשאול את עצמו היא - כיצד אני הופך לאדם יותר טוב, רוחני ומתוקן. לשם כך צריך ללמוד תורה, חסידות, מוסר, וכל חכמה נצרכת שיש בה בכדי לסייע בתיקון הנפש הרוח והגוף, כאשר המטרה הראשית היא דבקות בבורא.

בואו להגשים חלום!

ללמוד ולהעמיק בלימודי מוסיקה
ברמה הגבוהה ביותר ובאווירה תורנית

בית הספר החרדי למקצועות המוסיקה

שיירת הלויים

ניהול מוסיקלי < יונתן רזאל

T"01

ליווי צמוד של תורה הוראה

לימודי תעודה! חסעם החכו ללימודי חוץ של האקדמיה למוסיקה

נפתחה ההרשמה למחזור ג' שנת הלימודים תשפ"ד

תיאוריה ויסודות המוסיקה | פיתוח שמיעה וסולפז' | הלחנה ועיבוד | כיתות אמן הפקה מוסיקלית במחשב | לימודי ביצוע ואלתור | עבודה בהרכבים

מסלול גברים / מסלול נשים

לימודי ערב | לימודי בוקר | מסלולים ייעודיים למתחילים ומתקדמים

מחילת שנת הלימודים - אלוף תשס"ג

לפרטים והרשמה: 053-934-0000 | SHIRAT@JAMD.AC.IL

ביה"ס 'שירת הלויים', רח' המלך ג'ורג' 59, ירושלים

תביא לי, מיד, כאן ועכשיו, זה דחוף.

תקשיב תקשיב תקשיב זה דחוף, פיקוח נפש, באמת. תעצור מיד, בלי להתעכב בבקשה, קריטי קריטי קריטי.

תניח את העגלה בצד, תעזוב את הרשימה שאמא נתנה לנו, כרגע כל זה לא חשוב בכלל. אתה רואה את השוקולד שם, בצד, זה שנראה ממש טעים? תכניס אותו לעגלה.

תדמינו עולם בלי שכל. יופי. קוראים לזה נפש בהמית.

אם תחזרו לחברים שלנו מלמעלה תגלו שהם לא שונים מאיתנו באמת, בעצם גם אנחנו נראים ככה מבפנים, אבל אנחנו יודעים לעצור את עצמנו שניה לפני שזה קורה בפועל.

פשוט למדנו לשלוט בדחפים שלנו.

בהמית מאולפת יש לנו.

למנגנון הבריאה הזה יש שם: 'מוח שליט על הלב'.

זה מין כלל בטבע שאומר שהמוח הוא בעל הבית והלב הוא אחד הדיירים.

והכלל הזה נכון לא רק במקרי קצה, הוא נכון גם ביום-יום.

רובנו המוחלט יודע לעצור את עצמו ולא להגיע לעשרים שעות מסך, אבל מתקשה להישאר שווה נפש לצליל הודעה בפלאפון.

כמעט כולנו עוצרים את עצמנו לא להגזים באוכל, אבל מיישרים פינות בעוגה, שחלילה לא יצא עקום.

העגלות שלנו בדרך כלל לא מלאות בכל מה שנמצא על המדף, אבל בהחלט נכנסים לשם כל מיני דברים שאפשר לקרוא להם 'מיותרים'.

וזה בדיוק העניין.

ההתמודדות עם הנפש הבהמית מאתגרת מאוד, יש לה קול חזק ולוק חבל על הזמן. הנפש האלוקית בדרך כלל קמה צרודה בבוקר ועוד לא הספיקה להתקלח. לכן הנטייה הטבעית שלנו היא לרוץ לנפש הבהמית בלי להתבלבל בכלל.

אם ה' לא היה עוזר לנו, מסתבר שלא היה לנו סיכוי. את העזרה שלו הוא הגיש לנו בצורה טבעית: 'מוח שליט על הלב'. או אם תרצו: היתרון הבלתי נתפס של הנפש האלוקית המחושבת על הנפש הבהמית האימפולסיבית.

ומה שעובד במקרי קצה יכול לעבוד בכל מצב. היכולת נמצאת, רק צריך להשתמש.

פשוט להפעיל את השכל.

וואי אחי, איזה סטייקים לפניכם, זה הסטייק העשירים שלי. אין לי יותר מקום בבטן, כבר עברתי את היכולת שלי, עוד שניה אני מקיא, אבל זה טעים אז אני ממשיך לאכול.

מה אתה עושה פרצוף? הכל בסדר.

האמת? גם אתמול היה לי משהו דומה. הייתה איזו עוגה, סוף הדרך, ופשוט אכלתי את כל המגש.

נראה לי שזה היה אמור להספיק לכל הכיתה, אבל זה פשוט היה טעים.

לא נראה לי שאני מכור לטלפון.

יש לי רק 20 שעות מסך ביממה, חוץ מזה אני ממש פעיל שאר הזמן.

רוב הזמן שאני לא בפלאפון אני ישן. את כל שאר הדברים אני עושה ביחד איתו: אוכל איתו, הולך לסניף איתו, מדבר עם חברים איתו, הכל איתו.

זה נראה לי ממש סביר בהתחשב בעובדה שיש לי כמעט כל אפליקציה חברתית אפשרית, בערך 500 קבוצות בוטצאפ שכולן פעילות, ומלא סדרות שאני רואה מהתחלה עד הסוף.

לא מאוזנים החברה האלה, אה? קצת מלחיץ.

מה לא בסדר אצלם?

בדיוק. הם עובדים מהבטן, לא מפעילים את השכל. אם הם רק היו

מחזירים אהבה לרב מרדכי אליהו זצ"ל

מאות אלפי שקלים נתרמו עם ההודעה על הקמת בית מרן לזכר הראשון לציון הרב מרדכי אליהו זצ"ל שנפטר לפני 13 שנים בדיוק. בית מרן אשר ימשיך את דרכו, ייקרא 'עטרת מרדכי' ויכלול מרכז חסד, חינוך לגיל הרך, חדר הנצחה למרן ובחלקו העליון יהיה כולל תלמידי חכמים שילמדו בדרכו של מרן הרב אליהו זצ"ל.

השבוע מלאו 13 שנה לפטירת מרן. ניקח על עצמנו את נעם עול ההנצחה ב'עטרת מרדכי': יותר תורה, יותר אהבת ישראל, יותר חסד!

נ"ש הרב
מרדכי אליהו זצוק"ל

"הנחמדים מזהב ועפז רב
ועתוקים מדבש ועופת צופים"

מוסיפים ומגדילים את קול התורה, החסד ואהבת ישראל ברחובות

מקימים את בית מן הרב אליהו -

כולנו שותפים!

לתרומה סרקו את הקוד

להוציא את לימודי התנ"ך מבתי הספר החילוניים

איתי אסמן

הפחות הם יכירו מושגים בסיסיים, אך אחרי שראיתי את פניו של אליה שאמר לי שפרשת נח זה משעמם, גמלה בליבי החלטה שלא רק שאין להוסיף שעות בלימוד התורה במערכת, אלא צריך להוציא את לימודי התנ"ך מכל בתי הספר החילוניים, ויפה שעה אחת קודם. מורה שלא מאמין שהתורה מן השמיים לא יכול ללמד אותה, כמו להבדיל, מורה למדעים שחושב שאין דבר כזה הוכחות אמפיריות לא יכול ללמד מדע. יראת שמיים היא הדרך היחידה ללמד יהדות, אחרת היא נהפכת לסם מוות ללומד ולמלמד. סם מוות זה לא נשאר ברמה הפרטית, אלא מתרחב לרמה הציבורית ומוביל לניסיונות של מפלגות להפריד דת ממדינה וכתבות בתקשורת מלאות שנאה לדתיים.

כל השראת השכינה בישראל מתחילה מהילדים, וכך כתוב במדרש רבה: "אמר אחז אם אין גדיים אין תישיש, אם אין תישיש אין צאן, אם אין צאן אין רועה, אם אין רועה אין עולם. כך אמר אחז אם אין תלמידים אין חכמים, אם אין חכמים אין תורה, אם אין תורה אין הקדוש ברוך הוא משרה שכינתו בעולם. מה עשה? עמד ונעל בתי כנסיות ובתי מדרשות. לימודי הכפירה בדורנו אינם שונים מגזירת אחז, יש בהם אפילו בחינה רעה יותר, כי מי שחושב שהוא מכיר ומבין - קשה לו ללמוד את אותו נושא בעתיד בצורה נקייה, הבורות חסרת הידע טובה יותר מהבורות המלומדת והמשכילה (כביכול).

מה אני מציע? אחרי שהוצאנו את לימודי הכפירה וביקורת המקרא מבתי הספר הממלכתיים, יש להציע למנהלים והורים שמעוניינים לימוד תורה במסגרות לא פורמליות על ידי מורים שמאמינים בתורה מן השמיים. ברמה הפרטנית יש להקים שיעורי תורה בפרשת השבוע בכל קהילה בישראל, לא רק בבתי הכנסת אלא גם במתנ"סים ובחוגי בית באחד הבתים בשכונה עם פרסים שווים ותחרויות - תאורזו קצת אומץ ותציעו לשכנים שלכם ואפשר גם במקום העבודה והאוניברסיטה, בנוסף תעשו חוג תהילים עם סוכריות, לא רק לדתיים. יש לחלק עלונים על פרשת השבוע בשפה קריאה בדוכנים, לכתוב עוד ספרים בנושא ולשים בספריות העירוניות. זה מה שעשה חזקיהו בן אחז, הדרוך את כל עם ישראל ללמוד תורה מתוך יראת שמיים וחיבר אותם לירושלים ולקב"ה. שנוכה לדברי דוד המלך "מפי עוללים ויונקים יסדת עז למען צורריך להשביט אויב ומתנקם".

asmanitai@gmail.com

בשבת שעברה שהיתי וסעדתי בבית הוריי בצפון, וכמו תמיד, אחייתי הגיע עם הבעלים והילדים (כולם לא דתיים).

מידי פעם אני אומר לאחייתי לאחר סעודת ערב שבת שאני עושה לילדים שלהם הדתה ולומד איתם פרשת השבוע, והם שמחים לשמוע.

בשבת שעברה באמצע הסעודה פניתי לאחייתי המתוק אליה בן ה-8 ושאלתי אותו אם הם לומדים תורה בכיתה, והוא ענה "כן, זה משעמם". שאלתי אותו איזו פרשה הם לומדים, והוא ענה "נח" ולא הסכים לשמוע ממני רעיונות

מהפרשה. הייתי די מופתע אך אפשר להפוך פרשה כל כך מרתקת - למשעממת?! לא דיברו איתם על המבול ששטף את כל האנושות כי בני האדם חמסו והתנהגו רע, על התיבה המעניינת עם כל החיות, על ברית הקשת שה' כורת עם בני האדם ונח שיוצא מהתיבה עם תקווה חדשה? מה בדיוק משעמם פה? אפשר ללמוד מידות טובות, שה' מעניש מי שגוזל מחבירו, וגם על האמון המחודש שהוא נותן בבני האדם. צריך ממש כישרון כדי להרוס את הפרשה המופלאה הזו.

ואז נזכרתי מה אני עברתי בבית ספר החילוני שלמדתי בו תנ"ך - שיעמום מוות. במקום ללמוד

על נח, למדנו על עלילות גילגמש מהספרות הבבלית. במקום להתרגש מהסיפור, עסקנו בהשוואה אקדמית בין הסיפורים כדי להוכיח שסיפורי התורה לא שונים ממיתולוגיות של דתות אחרות וכנראה גם היא אנושית כמותם.

לפתע נפל לי האסימון מאיפה מגיעה היום שנאת התורה של חלק מהמגזר החילוני, הם פשוט למדו אותה בבתי ספר ממלכתיים חילוניים. זה מתחיל מלימוד אקדמי קר ומשעמם, וזה בסוף הופך לבזו ושנאה. בתוך עמי אנוכי יושב ושומע את כל השיח סביב דמויות התנ"ך, שלבי התשובה של הדור על פי הרב קוק מתהפכים שם לפעולה הפוכה - חוסר כבוד לדת, משם בוז לדת, חוסר רצון להכיר את הדת, ובוודאי שלא לקיים אותה. מעגל השנאה הזה מתחיל מגיל צעיר, משיעורי תורה במערכת החינוך על פרשיות השבוע. רק חסר שם דבר אחד - יראת שמיים. כשהמורה לא מאמין שהתורה היא מלמד היא מן השמיים אז הוא מלמד אותה בצורה אקדמית וקריאה וזה עובר לילד הטהור.

שמעתי הרבה את הטענה שצריך ללמד תורה בבתי ספר חילוניים כדי שלכל

בורות חסרת הידע עדיפה מבורות מלומדת?

להצטרפות לקבוצת וואטסאפ של טיפ יומי לקירוב
נא לשלוח הודעה ל-052-5665005

להצטרפות לצעירי ראש יהודי?
חייגו: 054-3138066 אחיה

מכירים בעלות תשובה או בדרך? הפנו אותן
למדרשת שושנת אביב בתל אביב. יעל 050-818-8387

לראשי יהודי תל אביב דרושים/ות

מנהלת פנים

התפקיד מצריך:
• כושר ארגוני מעולה
• יכולת הנעה והובלת צוות
• תקשורת בין אישית גבוהה
• יוזמה ויצירתיות
• יכולת ניהול כלכלית
משרה מלאה • עבודה בתל אביב
• ניסיון בתחום • יתרון

רכזת קהילה

התפקיד מצריך:
• כושר ניהול והנעת אנשים • תקשורת בין אישית ברמה גבוהה • יצירתיות
• אחריות וראש גדול • חריצות ומסירות
• גמישות בשעות • מגורים בתל אביב
• גילאי 25-30 • מתאים לרווקה
שעות עבודה אחה"צ וערב

אחראית/ת ארגון ותפעול

• עבודה ארגונית ושיווקית • אחריות על תיאום ושיבוץ פעילויות • עבודה עם בני נוער וצעירים, מרצים וספקים. דרישות התפקיד:
• יכולת עבודה בצוות • סדר וארגון
• יצירתיות ויוזמה • תקשורת בינאישית גבוהה
• ניסיון קודם בהדרכה • יתרון
היקף: 50% משרה עם אופציה להגדלה

לפרטים נוספים ושליחת קו"ח: 050-9730209, yehuditrosh@gmail.com

יש לך פטור משירות צבאי?

דרוש

בן שרת לאומי

לראשי יהודי לשנה הבאה

בא לשרת במקום של עשייה ושליחות

- תקשורת בין אישית טובה • יכולת ארגונית טובה
- היכרות עם עולם המדינה

לתיאום היכרות - תגבאל: 052-5665005
rosh2Y@gmail.com

המודעה פונה לגברים ונשים כאחד * רק פניות מתאימות תענינה

שומרים את התיון

לאחר כך

אשתור & more

אבל לא מנצל את המחיר המוזל שלנו, לא חבל?
זה הזמן להרוויח יום שכולו בשביל הלב במחיר מצויין!

ההרשמה המוקדמת מסתיימת במוצ"ש הקרוב!

כנס בכל לבבך ה-11
יום עיון בעבודת ה'

יום שלישי ט"ו תמוז (4/7) תשפ"ג
גני התערוכה תל אביב | ביתן 10

ללו"ז המלא והרשמה חפשו ב-Google: כנס בכל לבבך 11

לפרטים נוספים:
050-8570950

יריד נשימה מגיע ל"בכל לבבך"
עם האווירה והדוכנים שאתן אוהבות

נשימה
זמן. נשים. תרבות

דאגנו לכן ל-

בהשתתפות:
רמתגן 100
עיר לכל הדתות
המחלקה לתרבות תורנית

שלם וקח עוד היום אצלך בבית

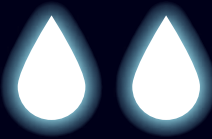
מיחסני חשמל

הרשת הזולה והמשתלמת בישראל

Alpha+

HPS. *Water*

כעת ניתן להשיג את
מתקני המים הכשרים של
'הדס מים' לשימוש בשבת
במים החמים והקרים

MILLERPOINT.

עכשיו במבצע

~~₪ 1,890~~ ₪ **1,490**

חייגו והתחדשו: *5018

שעות פתיחה: בימים א'-ה': 09:30-22:00 שישי וערב חג: 09:00-14:30 מוצאי שבת וחג: חצי שעה מצאת השבת עד 22:30 בתוקף עד 30.06.23 או עד גמר המלאי, המוקדם מביניהם | המחיר הקודם של המוצרים שבמבצע היה בתוקף לפחות יום | ט.ל.ח. | מינימום 50 יחידות מכל פריט | בכפוף לתקנון המבצע המופיע בחנויות

בס"ד

"אני מברך את חברת 'הדס מים'
והעומדים בראשה, על זיכוי הרבים
בשמירת שבת מתוך הידור בצרכי שבת,
עם מכשירי 'ספיריט שבת' ו'אלפא פלוס'
המאשרים לשימוש בשבת
במים החמים והקרים
למהדרין מן המהדרין"

ציטוט מדברי הרה"ג ר' אברהם רובין שליט"א - ראש בד"ץ מהדרין,
באירוע קביעת מזוזה במשרדי 'הדס מים'

MILLERPOINT

מנגנון בטיחות ילדים
להגנה ממים חמים

מערכת טאץ' למזיגה אוטומטית
של כוס, בקבוק או סיר

בר מים חדשני וקומפקטי
בעיצוב יוקרתי

חייגו והתחדשו: 5018*

HES. Water

מיה בוטער?

כשהרב **מנחם ברוד** חווה את המתקפה התקשורתית כנגד גל החזרה בתשובה שהחל לשטוף את הארץ לפני קרוב לארבעים שנה, הוא החליט לקפוץ למים ולהגיע אל עמך בית ישראל במקום בלתי צפוי: בבתי הכנסת. בכלי התקשורת הייחודי 'שיחת השבוע' שנוסד באותם ימים, הוא החל לדבר אקטואליה מזווית בהירה, ובמהלך השנים השפיע רבות על הזירה הציבורית. את הכתיבה הבהירה שלו ניתן לפגוש גם בספר חדש, הרואה אור לרגל ג' תמוז, בו הוא פורס לפי נושאים את משנת הרבי מלובביץ' בסוגיות עומק מעולם היהדות ועושה בהם סדר

אבי טאוב
צילום: זאבי גרין

למה לי פוליטיקה עכשיו

'הנה מקרה נפלא של פובליציסטיקה יהודית' מן הסתם לא היה המשפט שאמרתי, אבל זו הייתה התוכנה שהרגשתי בוודאות. אני זוכר את עצמי כילד, בלילות שבת, בזמן שהרב נושא דרשה שמתארכת, קורא את טורי הפתיחה בעלוני 'שיחת השבוע' שהיו מגיעים לבית הכנסת של יוצאי ישיבת 'כרם דיבנה', שאבא שלי למד בה ואנחנו היינו מתפללים בו. אני זוכר מאז סקרנות והתפעלות שהלכו וגברו עם השנים. הנה, מדברים על 'החדשות', על כל הדברים הרציניים של הגדולים, אבל בטון נקי, במבט אופטימי, במבטא מדויק. הנה מה שאני בעצם חושב או מה שראוי שאחשוב או משהו שראוי לחשוב עליו.

עברו שלושים שנה והתגלגלה לידי הזכות להיות זה שמראיין את הרב מנחם ברוד (63, נשוי + 9) שעורך כבר קרוב לארבעים שנה את עלוני 'שיחת השבוע' וכותב את מאמר השער המפורסם, לרגל ספר נוסף, חדש ומעמיק שהוא מפרסם בימים

ויותר מזה, חסידים בכלל לא מתעסקים עם פוליטיקה. למשל, כששוחחתי בראיון באחד הגיליונות הקודמים עם הרב ארז משה דורון, הוא כל הזמן נמנע מזה. הוא אמר: "אנחנו עובדים את ה' בכל מצב". הדברים האלה של פוליטיקה הם בשביל מי שיודע לעסוק בדברים האלה והמישהו הזה הוא לא אני. ואתה, הרב מנחם, גם עוסק בפוליטיקה וגם כותב יהדות. השאלה שלי היא איך אתה עושה את זה.

התשובה היא החלפת מילה אחת. אני לא עוסק ב'פוליטיקה' – אלא ב'אקטואליה', בדברים שהם על סדר היום. כל הנושאים הפוליטיים: האינטריגות והאינטרסים – בכלל לא מעניינים אותי. אבל ההתייחסות לאקטואליה היא חלק מתפיסת הבסיס של 'שיחת השבוע'.

לשננע בלי להתעמת

מה בעצם הסיפור של 'שיחת השבוע'?

'שיחת השבוע' החל להופיע בחורף

אלו על משנת הרבי מלובביץ' ז"ע. אני מבטיח לעצמי, ככותב, לנסות לקבל כמה שיותר טיפים מהאיש בעל יכולת הכתיבה הנהדרת הזו.

תודה רבה הרב מנחם ברוד. כשאני קורא אותך, אני מתפעל מהיכולת הכפולה שלך לעסוק בפוליטיקה ולדבר יהדות, להגיד דברים נחרצים, במין קסם שלי. איכשהו כולם יכולים להסכים איתם, וגם מי שלא מסכים עם זה יכול להרגיש שהדברים נאמרו בכבוד ובנועם.

הדבר הזה הוא חידה גדולה מאוד, במיוחד עבור העלון שלנו. כי העלון 'קרוב אליך' נמנע באופן אסטרטגי מלעסוק בפוליטיקה. בעיניי הסיבה שזה העלון השני בתפוצתו ולא הראשון, היא שהוא היחיד שלא עוסק בפוליטיקה. תמיד כשעוסקים בסוגיות השעה זה מתדרדר מהר מאוד להשמצות, להעלבות, לדיכורים נחרצים שפוגעים בקצוות, למשהו שתמיד דוחק אנשים החוצה. לכן אנחנו לא יודעים לכתוב פוליטיקה.

ה'תשמ"ז (1986), לקראת י"ט כסלו באותה שנה. מה שדחף אותנו אז היה, כמו היום, גל קשה ובוטא של התנפלות על חרדים ודתיים. הנושא היה 'חזרה בתשובה'. הציגו אותה כמשהו שחור ובעייתי, שמנתק ילדים מהוריהם ואחים מבני משפחותיהם. לא הייתה אפשרות לפרוץ את מחסום התקשורת ולהסביר, שגם אם תפסת מקרה מסוים שבו הדברים לא הלכו בכיוון חיובי - זה לא מה שמאפיין את כולם.

באותה תקופה התגוררתי בבתי ים, והתוודעתי למושג שנקרא 'מתפללי בית כנסת'. זה שונה לגמרי מאותו המושג בעיר דתית או ביישוב דתי. אתה הולך לבתי כנסיות ורואה אנשים שבאים לתפילה בערבי שבתות, נכנסים, שמים כיפה על הראש, שרים 'לכה רודי' ומתפללים. אחרי התפילה מורידים את הכיפה, הולכים הביתה, ויש מהם שעושים כל מיני דברים אחרים.

פתאום הכתה בי ההכרה: יש המוני יהודים מסורתיים, שבאים לבית הכנסת להתפלל וחרץ מזה הם לא מקבלים שם כמעט שום דבר. אין להם שום סיכוי להתמודד עם שטיפת המוח שהתקשורת עושה להם כל השבוע. אין שום דבר שמעמת אותם מולה, שמאפשר להם לראות זווית שונה ולקבל תמונה אחרת.

עוד לפני כן ובלו קשר היה ברור שחב"ד צריכה להוציא עלון. כל בית חב"ד הדפיס עלון מקומי באופן עצמאי. אבל הרמה והאיכות היו ירודים. היו אז דיבורים בצעירי חב"ד על הצורך בעלון ארצי. אבל פה התחברו הדברים. לכן ההתייחסות לאקטואליה ולענייני השעה היא חלק מהבסיס של 'שיחת השבוע', כי זו אחת המטרות שלנו: להגיע להמוני יהודים שכל השבוע חשופים לתקשורת ולתעמולה שהיא מנהלת, ולתת להם

אולי אחד הדברים שעם ישראל די כספס בשנות חייו של הרבי - או כמו שהרבי מכנה את זה "בחיי חיותו בעלמא דין" - זה את תורתו. למרות שהפיצו 'ליקוטי שיחות' כמעט בכל בית כנסת - הציבור לא הבין באמת איזה אוצרות יש כאן

נקודת מבט אחרת. כמובן, מכיוון שמדובר בעלון שבת שאתה מקבל בבית הכנסת, וזה לא עיתון פובליציסטי רגיל, צריך גם את הדברים האלה לכתוב קצת 'מלמעלה', קצת בגישה יותר 'נינוחה', יותר מכבדת. התוצאה היא מה שאתה רואה.

הכיוון של חב"ד לצאת מתוך השטעטל היהודי ולהגיע לכל יהודי, בקטמנדו ובגואטמלה ובכל מיני חורים - ברור שזה מה שעומד ברקע של זה. אבל 'אקטואליה', או 'מה שנותנים בחדשות' - נתפס כמשהו שמחוץ לעבודת השם ולמפעל ההפצות. תחום שברוך כלל חסידים לא מסתכלים עליו אלא בתור היסח הדעת מעבודת ה'.

אתה צודק כשקישרת את זה לדרך של חב"ד. כלומר, יכולתי לפנות מלכתחילה לקהל בית, לדתיים וחרדיים ולחסידי חב"ד. אבל כל המטרה הייתה להגיע ליהודים שראיתי בבתי הכנסת בבת ים - שנכנסים ושמים כיפה ויוצאים ומורידים אותה. אני רוצה שהם ייקחו את העלון הזה הביתה. אני רוצה שיהיו שם גם תכנים שישמשו אותם בשולחן השבת, וגם יכולת להתמודד עם שקרים ועיוותים שהם נחשפים אליהם כל השבוע.

למה להתלכלך?

זה נחמד להיות נקי מכל העניינים האלה. באותה המידה אלא יכולה להגיד: 'אני לא רוצה להתלכלך בלנקות את התינוק'. אבל אם אתה אוהב את התינוק הזה, אתה לא יכול להרשות לעצמך להשאיר אותו מלוכלך. אתה חייב ללכלך את הידיים ולנקות אותו. זו דאגה ואכפתיות להמוני יהודים שאנחנו לא רוצים להשאיר אותם חשופים לתעמולה כזאת.

זה נותן להם 'כלים להתמודדות'?

הכתיבה השוטפת, שבוע אחרי שבוע, יוצרת משהו שהוא מעבר להתייחסות לנקודה אקטואלית כזו או אחרת. היא מטמיעה הנחות יסוד. אם למשל אני לוקח את מה שקרה אז - נוצר זיהוי ערכים בתקשורת ש'חזרה בתשובה = ניתוק'. הורים מאבדים ילד. חבורה מאבדת חבר. קריעה. לכן גם נוצר המדור 'חיים יהודיים', וזו הייתה אחת המטרות שלו - להציג סיפורים של בעלי תשובה שאפשר לראות אותם ולהגיד - הנה הם חיים, הם בתוך העולם, יש להם קשר עם המשפחה. כל זה נוצר כחלק מהתמודדות עם תעמולה עוינת.

כמו בשיר של אריק איינשטיין, 'הלכת לי חבר'.

נכון. והשיר הזה עוד עדין לעומת המתקפה אז. אני לא יכול לשכוח כתבה על נער שנעשה חסיד חב"ד ונסע ללמוד בחצר הרבי. אבא שלו נגרר לאיזושהי עמותה שנלחמת בחזרה בתשובה. בראיון סוער לטלוויזיה הוא רצה לתאר עד כמה הבן שלו 'ירד מהפסים': 'לא להאמין מה נהיה ממנו, הוא הולך למקווה שמונה פעמים בשבוע!' (כי הוא הולך כל יום וכיום שיש פעמיים). בעיניו זה היה שיא הטירוף, ובעינינו - שיא הבורות וההפחדה. יש צורך להתמודד עם זה ולתת צד שני.

אמרת קודם ביטוי שמאוד תפס אותי, שצריכים לדבר על הדברים 'בצורה נינוחה', ו'מלמעלה'. אלו שני דימויים מאוד חזקים. כי בדרך כלל הסוגיות של האקטואליה, אפילו אם זה לא 'פוליטיקה', אלו דברים שמרתחים את הדם. בדרך כלל הם קשורים לעוולות גדולות, לפגיעות עם זנב היסטורי ארוך, לשקרים, לפייק-ניוז, לדו-פרצופיות, למוסר כפול. והעקרונות שלך הם - 'מלמעלה' ו'בינוניות'. אני בתור כותב מנסה לדלות ממך פנינים...

אני אוסיף לך עוד מילה - 'לשכנע'. המטרה היא לא להתעמת, המטרה היא לשכנע. אני לא רוצה לצאת מהמפגש בינינו בהרגשה שהייתי 'חד' ו'חרף' ונתתי לך בשיניים. אני רוצה שאתה כקורא - גם אם היו לך דעות אחרות או שנחשפת

הדבר הכי מרגש, שאולי לא קשור לאקטואליה: פעם אחת כתבתי מאמר על נושא ה'ילודה'. השתמשתי במשל שאם יאמרו לאדם שרוצים לתת לו מיליון דולר, לא יעלה על הדעת שישב, "לא, היום לא מתאים לי... זה דורש ממני עיסוק, אני מוותר". סביר להניח שאף אחד מאיתנו לא ידחה את ההצעה. והרי ילד שווה הרבה יותר ממיליון דולר. אז למה פתאום אנחנו מתחילים לעשות חשבונות, אם יש לי כסף או שאין לי כסף ואם מתאים לי או לא. זאת הייתה רוח המאמר. עברו שנים, והייתי בהרצאה באיזשהו מקום, ואחרי ההרצאה ניגשה אליי אישה עם ילד בן שש או שבע, ואמרה לי: "אתה זוכר שלפני

דיין, שהיה בעבר ראש עיריית אשקלון, נופף בשיחת השבוע ואמר "כל זמן שהעלונים האלה ירעילו את העם - לא נוכל להטמיע את תודעת השלום בקרב העם". זה בוודאי הישג גדול. לפעמים אני כותב משהו ורואה אחר כך שזה מתחיל להתגלגל, ואנשים מתחילים להדהר את זה. לפעמים אני נוסע ברכב ושומע ברדיו מאזין שמתקשר לתוכנית וממש קורא מילה במילה את מה שכתבתי. יש פתגם של אדמו"ר הרי"צ, "ברית כרותה לתעמולה שאינה חוזרת ריקם". הוא לא התכוון לתעמולה של מפלגות אלא לפעילות של הסברה ושל שכנוע. אין שום ספק שדברים נטמעים ומשפיעים.

לדברים אחרים - תוכל לבוא ולומר "ואללה, זה נשמע נכון". בשביל זה אני צריך לכתוב בצורה הרבה יותר נינוחה ומתונה. לא אומר שאני תמיד מצליח. כמו שאתה אומר, לפעמים דברים מרתיעים את הדרם ואז אתה קצת חורג. אבל כעיקרון - זה הכיוון.

ראיתי ספר שבן שפירו הוציא לא מזמן שנקרא 11 כללים והמטרה שלו היא לנצח בכל ויכוח. אבל מה שאתה אומר בעצם זה שאנחנו רוצים שהאדם ישנה את דעתו, ולא ישים לב שהוא שינה את דעתו. הוא משתכנע ולא מנוצח, כך יש לנו סיכוי יותר גדול לחולל את השינוי.

יש אמירה שאני שומע מאנשים, שלכאורה יש בה הפחתה וצמצום, אבל אני מרגיש שזו המחמאה הכי גדולה. הם אומרים לי: "אתה כותב את מה שאני חושב". מה בעצם נאמר כאן? אם היית אומר שחידשתי לך, שהארתי את עיניך בדברים - זה אמור להיות הישג. אבל אם אני כותב ממילא את מה שאתה חושב, אז מה עשיתי? אבל בעצם, זה הדבר הכי גדול. כמו שאמרת: לגרום לבן אדם להבין שזה לא שאני באתי ושכנעתי אותו, אלא שהדבר הוא פשוט וטבעי. שגם הוא חושב ככה.

זה בא להסביר לו אינטואיציות, הרגשות נשמטיות או אינסטינקטים יהודיים בסיסיים שיש לו ושהוא לא יודע לתמלל אותם. אנחנו רוצים לתת לזה פה.

בהחלט, ויש עוד נקודה: בשונה מדיבור, שאתה מדבר בלי לחשוב על כל מילה, בכתובה אתה חושב לפני, וכותב ומוחק. לפעמים אני רוצה לכתוב בכיוון מסוים ואני אומר לעצמי: 'זה לא טוב, זה חריף מדי ולא נכון'. אני חוזר חזרה ומעדן. אחרי שנים רבות כל כך של כתיבה - אני כבר מתוכנת לעידון הזה.

ילד כמו מיליון דולר

הייתה איזו סוגיה שאתה זוכר שהצלחת להשפיע בה במיוחד? טור שלך תפס תאוצה והייתה לו השפעה? בתקופה של אוסלו הייתי חריף מהרגיל. זו הייתה תקופה מטורפת לגמרי. מנפצים את כל הנחות היסוד. פתאום האויב הופך להיות 'פרטנר' שמתחבקים איתו במדשאות. כתבתי על זה המון. אני זוכר שעמד מעל דוכן הכנסת חבר כנסת מטעם העבודה, אלי

לפגוש את עצמך כדי לפגוש את תלמידך

לכני ולכנים

תוכנית בלימודי התואר השני בהשראת ישיבת מקור חיים תוכנית המפגישה בין נפשו של המורה לעולמו הפנימי של התלמיד

מסע תפילה עם הרב דוב זינגר

כלי הנחיית קבוצות

סדנת פלייבק

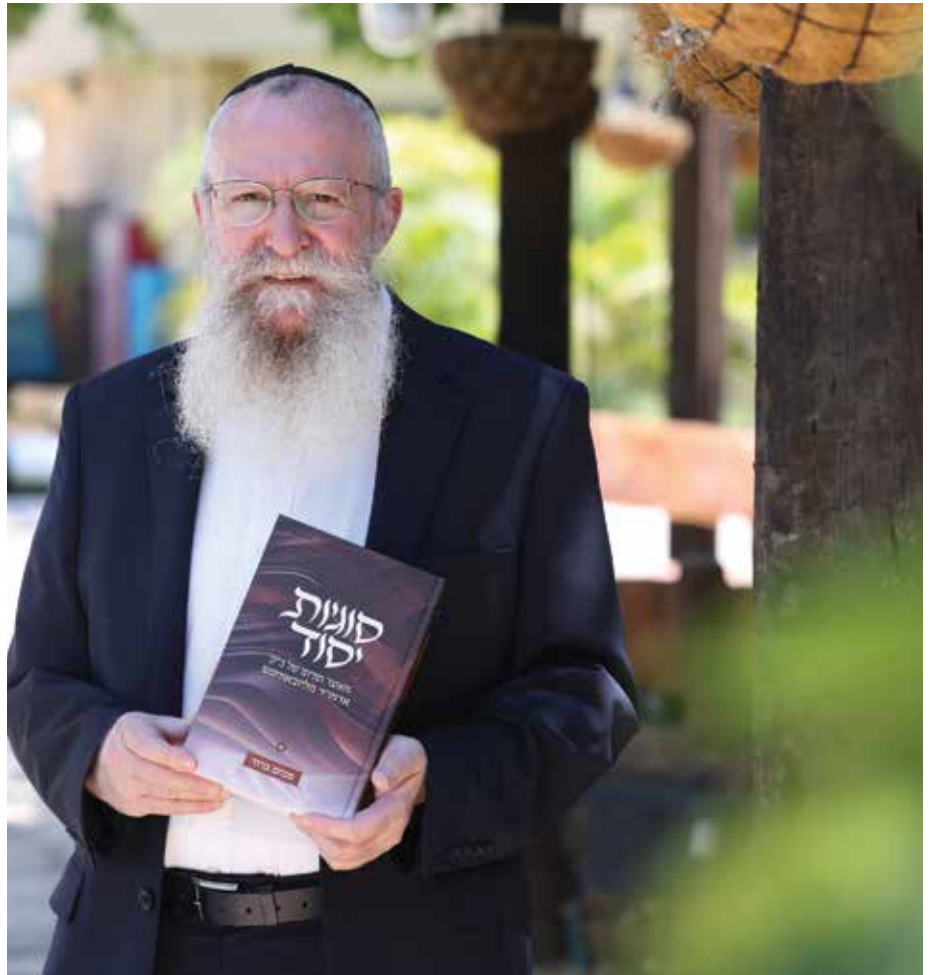
סדנת כתיבה יוצרת

חדש! תעודת הנחיית קבוצות

הרצוג. לדעת. לחנך.

לפרטים: 074-7214487 או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

המטרה היא לא להתעמת, המטרה היא לשכנע. אני לא רוצה לצאת מהמכש ביינו בהרגשה שהייתי 'חד' ו'חריף' ונתתי לך בשיניים

הייתה ריכוזית, מהונדסת ומפוקחת על ידי כוחות מסוימים, אנשים היו מיומנים ומחונכים יותר להקשבה, לניסיון לחלץ טענה ולשאול שאלה עניינית. ודווקא היום, כשהתקשורת מסורה בידי ההמונים וכל אחד שיש לו פלאפון הופך עיתונאי ופובליציסט, דווקא היום - אנשים פשוט לא קוראים ולא שומעים.

אני חושב על זה די הרבה. מצד אחד יש יתרון: בעבר היית מסור בידי עורכים והם החליטו אם אני אוכל להשמיע את קולי. עכשיו האמצעים הטכנולוגיים והתקשורתיים אפשרו לכל אחד להתבטא, אבל בפועל אנשים נכנסו לבוועות ושכחו לצאת. אתה מסתכל על אנשים ורואה אחרי מי הם עוקבים ובאיזה קבוצות הם נמצאים, אתה רואה רק בוועות סגורות בכל מקום. כשלעיתים נדירות מישוהו יוצא לפעמים מתוך הבורעה הוא יוצא לגמרי 'אפוי' באג'נדה של הבורעה שלו ולא מסוגל לשמוע דברים אחרים בכלל. לכן אני מתחיל לתהות האם יצא הפסדנו בשכרנו או שהפוך, יצא שכרנו בהפסדנו.

החוקים האלה נכתבו בדם

פעם אנשים לא היו יכולים להתקבץ סביב דברים ממש ביזאריים. לא הייתה האפשרות להתאחד עם אנשים שחולקים נושא סופר-נישתי כמו שלך ונאלצת להסתדר עם בני אדם אנושיים בסביבתך שהיו להם עליות ומורדות באישיות שלהם. אספני טלכרטים, חובבי שחמט רוסי ואספני קונכיות שמרו את התחביב לעצמם ושמרו על קשרים נורמטיביים עם הסביבה. כיום אתה יכול ליצור חברות "נקיות" על בסיס איזשהו סנטימנט מאוד מאוד ספציפי שמשותף, ליצר מרחבים שנותנים לאדם חברה אבל רק לפי כל הסנטימנטים המדויקים.

זה משהו הרבה יותר רחב. קח למשל את המכוניות. כשהומצאה המכונית לא היו חוקי תנועה או רמזורים, אנשים פשוט נסעו. מתי הופיעו החוקים והתמורות וכל מצרכי הדרך כפי שהיא כיום? איך אומרים בצבא - 'ההוראות האלה נכתבו בדם'. כשהתחילו אנשים להיפגע הבינו שחייבים לקבוע כללים וחוקים. אותו הדבר עם ההתפרצות של הטכנולוגיה,

מניסיון או מהתרשמות?

מניסיון של אחרים. כל מי שניסה לצאת חוצץ בדברים האלה, בסופו של דבר התוצאה הייתה שהוא העצים פי כמה וכמה את הצד השני. במצב הקיים היום בנושאים האלה - אני לא רואה דרך להתמודד בזירה התקשורתית. התקשורת כל כך מגויסת לעניין הזה, שהיא תיקח אותך ותרמוס אותך ותעצים פי אלף את הדעה השנייה. התוצאה תהיה בסופו של דבר שאתה גרמת, בעקיפין, להעצמת הצד השני.

אתה אומר את זה מתוך חשש, או מתוך מחשבה על התוצאות?

אני לא מפחד, אני פשוט חושב שזה לא יביא תועלת.

אפילו בנושא של הרפורמה המשפטית, בשלב מסוים הגעתי למסקנה שזה הופך להיות שיח של חרשים. המשוכנעים משוכנעים, ואלה שלא - מבחינתם חצית את כל הגבולות. האוזניים נאטמו לגמרי בנושא הזה.

יכול להיות שהאוזניים נאטמות באופן הולך ומתחזק?

כן, זה משהו שמאפיין את השיח בזמן האחרון. אנשים כבר לא יכולים להקשיב אחד לשני. הם לא מתייחסים לדברים עניינית. אני רואה את זה בתגובות שאני מקבל בחודשים האחרונים - אנשים פשוט לא מקשיבים ולא קוראים את מה שכתבת. הם מגיבים למה שהם מדמיינים.

זה דבר מעניין: פעם כשהתקשורת

כמה שנים כתבת מאמר על זה שילד שווה יותר ממיליון דולר? אנחנו כבר החלטנו בזמנו שזהו, מספיקים לנו הילדים שיש לנו. ואז קראנו את מה שכתבת והחלטנו שאנחנו רוצים עוד ילד. והנה, זה הילד. אז יש טורי פובליציסטיקה שמשיעים על נשמה בגוף.

הדמוקרטיה הפופולארית של האטימות

יש נושאים שהם יותר טעונים, שאתה נמנע מהם מלכתחילה? האם יש נושא שאתה אומר שהוא כל כך רעיל שאתה לא נכנס אליו מראש, או שאתה אומר, "אני לא מפחד משום דבר"?

הנושא שקוראים לו היום 'מגדר' וכל מה שקשור בזה - כל התעסקות עם זה משיגה את המטרה ההפוכה.

תשובה היא אוצר!

חדש! אוצר ליקוטי שיחות תשובה
התשובה במשנת הרבי מליובאוויטש
שיחותיו של הרבי מליובאוויטש זי"ע
בנושאים יסודיים במצוות התשובה
בתרגום ללשון הקודש ובתוספת סיכומים

בין הנושאים: מהות התשובה |
דרכי התשובה | תיקון החטאים |
הפיכת הזדונות לזכויות צדיקים
ובעלי תשובה | תשובה עילאה |
זמני התשובה | ועוד

בנסו עכשיו - www.sifreiorhachaim.co.il

להשיג בכל חנויות הספרים המובחרות | הפצה ראשית ספרי אור החיים |
להזמנות מסחריות: 0527686318

הסמארטפונים ומה שנלווה לזה. יש פה כלים אדירים - מכוניות רבות עוצמה - והן דוהרות בלי כללים ובלי חוקים.

איזה חוקים למשל היית מחוקק?

תתחיל פשוט: מה החוקים של זוג שיושב לארוחת ערב לגבי שימוש בסמארטפון? אם לא קובעים כללים, אתה יושב עם רעייתך והיא מקבלת טלפון ואתה מקבל טלפון וכל אחד עסוק בטלפון שלו. אתה כבר לא נמצא בחוויה זוגית אלא בעולם אחר.

גם סביב השאלה: "איך מתנהגים בקבוצות ברשתות?" - לא קבענו חוקים. כרגע זה הולך למקומות הנמוכים. אבל אולי נקבע כללים? אם ניקח למשל את ויקיפדיה - השיח בה בין הכותבים הוא לא כמו השיח ברשתות. יש שם תרבות שהוטמעה לגבי הדרך שבה יש לנהל דיונים. אפשר להתווכח, אפשר להעלות נימוק כזה או אחר, אבל הכול חייב להיות ענייני ומכובד, ולכן השיח הוא אחר. הערכים האלה לא הוטמעו עדיין במרחב הדיגיטלי. חסרים כללים לגבי שיתוף: מה אני מעביר הלאה ומה לא. אנחנו עדים לכך שרוצחים אנשים - באופן מטפורי וגם לא מטפורי - על ידי שמעבירים דברים שהם שקר מוחלט. ואז אנשים אומרים, אני לא עשיתי כלום, רק העברתי. אבל רצחת בני אדם!

היית מעודד אנשים - כמו שהרבי אמר "מי שידוע אל"ף שילמד אל"ף" - לכתוב על אקטואליה מזווית יהודית? ואם כן, איזה עצות, איזה כללי אצבע היית נותן להם בדבר הזה?

קודם כל, חשוב להשמיע קול, אחרת אתה משאיר את הזירה למישהו אחר. אבל אני חושב שצריך להיצמד לכלל שדיברנו עליו בהתחלה: מה המטרה? האם המטרה היא להראות כמה אני שנון וחרף, כמה אני יכול להכניס למישהו בשיניים? או שהמטרה היא לנסות לשכנע, לגרום לבן אדם לחשוב אחרת, לראות כיוון ראוי אחר. אגב, אני משתמש באותו עיקרון גם בסימפוזיונים ובמפגשים. יש כאלו שמבחינתם הדבר העיקרי הוא, "הנה, הכנסתי לך". אליי באים אחר כך ואומרים לי שהייתי רך מדי. אני אומר שאין לי עניין להיות אגרופן. אני רוצה לשכנע, אני רוצה שאדם ייקח עשרה או עשרים אחוז מהדברים שאמרתי, או יותר, ויגיד: "יש בזה משהו".

אתה יכול להדגים איך אותה טענה נטענת על ידי מישהו שרוצה לנצח ואיך היא נטענת על ידי מישהו שרוצה לשכנע?

קח למשל את הנושא שהיה סוער בשנים האחרונות, הנושא של לימודי ליבה במגזר החרדי. אתה יכול לבוא ולהגיד: "אתם אל תחנכו אותנו! הילדים שלך לא יודעים מהחיים שלהם, לא יודעים מי זה אברהם אבינו ומשה רבינו. אל תטיפו לנו מוסר. אנחנו יודעים איך לחנך!". אוקיי, אמרת את זה, הכנסת לו בשיניים, אבל האם הוא יצא מזה עם משהו? האם יסכים איתך? מצד שני, אם אני מסביר מה החשיבות של הקדשת החיים ובפרט שנות הילדות והנעורים, ללימוד תורה, ועם זאת איך צריך להתמודד בכוא העת עם רכישת מקצוע, וכן הלאה - סוג כזה של הסבר אדם יכול להבין. גם אם לא יסכים, הוא יוכל לראות את הלוגיקה של התפיסה.

חסידי של מפתחות

מתוך הכתיבה הזאת אני רוצה קצת לדבר על הספר החדש שלך, 'סוגיות יסוד' שעוסק במשנת הרבי. יש כל כך הרבה ספרים אצל חב"ד, גם קלאסיקות וספרות בסיס, גם ספרי פרשנות ומאמרים - מה החידוש בספר שלך, שהניע אותך ליצור פרויקט ענקי, שעל פניו לא עוסק באקטואליה, גם לא מזווית חסידית, אלא ממש בסוגיות עצמן: תפילה, מצוות, נפש אלוקית, נפש בהמית; משהו שנכון תמיד, בכל תקופה בהיסטוריה שבה יהודי שומר מצוות.

לפי מה שדיברנו בשעה האחרונה נראה כאילו כל העיסוק שלי הוא באקטואליה... אבל אפילו בשיחת השבוע יש עוד דברים שאני עושה, ויש ספרים אחרים שערכתי וכתבתי. למעשה בספר הזה יש חידוש גדול: אם אתה רוצה להבין נושא מסוים, למשל 'מה הרבי מליובאוויטש חושב על בחירה חופשית?', אתה תתחיל לחפש, ותמצא שחיים שלוש פסקאות בשיחה אחת, ועוד כמה משפטים במאמר חסידות אחר וכולי. "דברי תורה עניינים במקום אחד ועשירים במקום אחר". כשאתה רוצה להקיף סוגיה, אתה צריך ללכת להמון מקורות. לא כל אחד מסוגל לעשות את הדבר הזה, וגם לא כל אחד זוכר בדיוק איפה כל דבר נמצא ואיך בונים את כל הדברים האלו לבניין אחד.

זה הדבר שעשינו בספר הזה - לקחתי עשרה נושאים, שהם נושאים בסיסיים באמונה ובהשקפת עולם יהודית. אם זה היחסים שבין

אמונה לידיעה, בחירה חופשית, נס וטבע, "דירה בתחוננים", ניסיונות, שכר ועונש, השגחה פרטית, נושא הגאולה ועוד. בכל הנושאים האלה אספתי כל מה שיכולתי להניח עליו את היד וכל מה שיכולתי למצוא - בהתייחסויות של הרבי. אחרי שאספתי את כל החומר - הייתה העבודה הקשה באמת: לנסות לתפור את הכול לאיזושהו מהלך רציף. למרות שהדברים לא נאמרו ככה ולא נכתבו ככה במקורם. לצורך כך אני משתמש בפתיחים, בסיכומים, בהסברים פה ושם כשצריך - בהגשה של הרעיונות ושל הדברים. מתוך כך אתה מקבל עשרה נושאים מאוד משמעותיים - בהשקפת העולם של יהודי ושל חסיד. אתה יכול לקבל השקפה שלמה, מתוך הדגשה שאני מביא את דברי הרבי כלשונו.

בעצם מה שעשית זה שליטת וסידרת את הדברים כך שזה ישתרש בצורה הגיונית, של הקדמות ומסקנות.

כן. ולכן לאורך הספר יש לך שני פונטים: פונט שמבטא את מה שאני כותב, כהגשה וכהסבר, והפונט של דברי הרבי המקוריים. מי שקורא את הספר מזהה מהר מאוד את המבנה הזה. ויש גם חלוקה לכתובות, לסעיפים וכו'. כך אתה מקבל סוגיה שלמה, מקיפה. וזה דבר שאני חושב שלא היה כמוהו בצורה הזאת.

בדרך כלל החיבורים שמתפרסמים על תורת הרבי מגיבים לדברים שלו, מרחיבים או מבססים אותם וכו'. אבל מסד הנתונים הוא השיחה או הדרשה.

שיחה של הרבי יכולה להיות קושיה ותיורן באיזושהו עניין, או שיחה רש"י, או סיום מסכת. תוך כדי הסברת המהלך המקורי נכנסים גם לעניין כמו 'בחירה חופשית' או 'השגחה פרטית'. פה הורדתי את כל הדברים שמסביב והתמקדתי בבקורה עצמה.

הרבי היה חסיד גדול מאוד של מפתחות. בכל הספרים שלו יש מפתח עניינים. אבל אתה צריך לעבור על עשרות ספרים ועל עשרות מפתחות. למשל, יש את ספרי מאמרי הרבי המוגהים: אלו ארבעה כרכים, ויש מפתח בסופם. אבל הוא מתייחס רק למאמרים שמופיעים בארבעת הכרכים האלה. יש עוד מאמרים רבים שאינם מוגהים, וגם שם הוא מתייחס לנושאים האלה. אתה צריך לחפש את המפתח גם שם, אם יש שם מפתח. אותו הדבר בליקוטי שיחות. יש מפתח לליקוטי שיחות, כך אחד מא' עד ט'; כך שני מ' עד י"ז; כך מפתח שלישי מ"ט עד י"ט, וכן הלאה. אתה צריך לעבור עוד ספר ועוד ספר ולהתחיל לחפש ולבנות. זאת עבודה. את העבודה הזאת אני עשיתי בשבילך.

האם יש לי בחירה?

אני מודה על זה, ואנחנו שמחים מאוד בספר הזה. בחירת הנושאים - נס וטבע, בחירה חופשית - אלו תמות שמתגלגלות בעולמה של הפילוסופיה היהודית כבר מימי הביניים, מאז שהתחילו לחשוב בצורה כזאת. האם יצא לך להעלות שאלות ונושאים שהם אקטואליים, או אקטואליים ברמה האישית שלך?

למשל, אני מנסה לעשות תיקון בחיים שלי ביחס שלי לכסף. יש יותר מדי חרדות, יותר מדי דאגות - מהילדות, מי יודע מאיפה - ואני עכשיו לומד תורה סביב הנושא של כסף. אני קורא את כל התורה ואת כל דברי הצדיקים, ומחפש רק את הפרשיות האלה או את המאמרים האלה והחידושים סביב הדברים האלה, כדי למצוא שם קווי עומק ולמצוא שם תיקון למידות ולתפיסות

המעוותות.

השאלה שלי היא באיזה תחומים היית רוצה לחקור ובעצם לשאול את הרבי' כנושאים שיש לך בהם מעורבות אישית וטרדה אישית. אני לא יודע עד כמה השאלה של בחירה חופשית מטרידה אותי. יכול להיות שאותך היא נורא מטרידה. אבל זה נושא שאין ספר במחשבת ישראל שיכול להתעלם ממנו. אני שואל אם יש נושא שהעסיק אותך אישית.

דווקא הסוגיה שאתה מצייין היא נושא שמאוד העסיק אותי, עוד מנעורי. אני לא עסוק בשאלה שברוך כלל עוסקים בה, של 'ידיעה מול בחירה'. אני עוסק בשאלה: "האם באמת יש לי בחירה

מעל דוכן הכנסת
עמד חבר כנסת
מטעם העבודה,
אלי דיין, שהיה
בעבר ראש עיריית
אשקלון, נופך
בשיחת השבוע
ואמר "כל זמן
שהעלונים האלה
ירעילו את העם -
לא נוכל להטמיע
את תודעת השלום
בקרב העם"

חופשית? כשאני מחליט לעשות משהו - האם אני חופשי, או שיש פה נגזרת של השפעות?". נניח שבא אליך נער צעיר ואומר לך: "תשמע, קראתי והתעניינתי והגעתי למסקנה שהתורה היא לא אמת (חס ושלום). וזה מאוד כואב לי, הייתי רוצה להאמין, אבל אחרי שנחשפתי לדברים כאלה וכאלה הגעתי למסקנה שהתורה היא לא אמת (חס ושלום), אז מה אתה רוצה ממני? שאני אעשה דבר שאני לא מאמין בו?". עכשיו, השאלה היא אם יש כאן בחירה או שאין כאן בחירה? - אחרי שהוא קיבל את ההנחות שהתורה היא לא אמת, האם אתה יכול לדרוש ממנו שיקיים תורה ומצוות? הרי הוא איבד את הבחירה.

אני יכול לדרוש ממנו חקירה נוספת, או לנסות לבדוק איתו את ההנחות. אבל אם זה לא יצלח... אם זה לא יצלח, הוא לכאורה איבד את הבחירה. מבחינתו הבחירה היא ללכת עם זה, להעז לאמץ את המסקנות שהוא הגיע אליהן.

מבחינתו, הוא אדם ישר, אדם הגיוני. הוא הגיע למסקנות האלה וזהו. אני לא יכול ללכת נגד

ההגיגין שלי.

ומה הרבי גיד על זה?

הרבי עוסק בנושא הזה לעומק. בספרי חסידות מסבירים בדרך כלל שהבחירה נובעת מהשכל. בגלל שהשכל גמיש ויכול להבין כל דבר - ממילא אני חופשי, אני לא מוכתב ואני יכול להבין איך שאני רוצה. אבל הרבי מעביר את השאלה אל השכל - ברגע שאני מבין משהו, שוב לכאורה אינני יכול לבחור הפוך. הרבי מביא דוגמה: אם אני לוקח פרה ומעמיד לפניה בחירה - בצד ימין יש לה אחר עם מזון טוב ובצד שמאל מדורה בוערת. האם יש כאן באמת בחירה? אין כאן בחירה, כי ברור שהיא לא תקפוץ לאש. היא תלך לאכול. מה קורה אצל אדם שהשכל שלו מוביל אותו למסקנה מסוימת? הרבי משתמש בביטוי מופלא. הוא כותב, "אצל בר שכל, שכלו מכריחו וכופוהו יותר מאשר הכפייה בשוטים". זאת אומרת, ברור לך שאם הייתי עומד עם שוט מעליך ואומר לך: "תשמע, אתה עושה ככה או שאתה חוטף", אז לקחתי ממך את הבחירה. אין לך ברירה, כי אני כופה עליך. ואומר הרבי: אצל בר שכל, השכל מכריח אותך וכופה אותך יותר מאשר שוט.

עם זאת, מחדד הרבי, בעומק העניין של הבחירה, בסופו של דבר השכל לא מכתוב לך. אתה בוחר להקשיב לשכל. אתה בוחר לקבל אותו. מעל השכל נמצא עצם הנפש שלך, ושם אתה חופשי לחלוטין. אתה יכול ללכת נגד השכל, נגד הרגש, נגד ההרגלים, אתה יכול ללכת נגד הכול. ואם בחרת ללכת עם השכל, או עם הרגש, או עם השפעות כאלה ואחרות - אתה בחרת לעשות את זה; זאת בחירה שלך.

איך באמת יש נקודה כזאת שהיא בחירה מוחלטת? שהיא בחירה חופשית לגמרי ששם דבר לא מכתוב אותה? אז הנה, יש לנו פה נושא שהוא בהחלט מרתק. הרבי מגיע בסוגיה הזו לעומקים מדהימים.

כל נושא שהניע אותך לכתוב עליו ולפתוח את המפתח שלו, כמו 'נס וטבע', 'דירה בתחוננים', 'ניסיונות', אלו בעצם סוגיות קלאסיות במחשבת ישראל, או שגם שם זה התחיל אצלך משאלה אישית כזאת?

לא בהכרח. אבל אני יכול להגיד לך: יש נושאים שהשארתי אותם פתוחים במידת מה. הבאתי את הדברים כמו שהם, אבל את השאלות המציקות השארתי פתוחות במידת מה. יש מקום לדיון ולנסות לתרגם את זה. למשל, קח את נושא הביטחון.

יהיה טוב כמו שאני מבקש?

זה ממש מעניין. אני חושב שביטחון זאת הדרישה האחרונה של האדם מהקב"ה. כל הדברים האחרים זה דרישות של הקב"ה מהאדם כביכול: התורה, המצוות וכו', וגם התפילה היא בעצם בקשה. אבל ביטחון זה לבוא ולהגיד: אני מצפה שככה יהיה, אני נשען על זה.

אתה מתחיל משאלות כמו: 'מה זה בעצם ביטחון?' האם פירושו 'אני בטוח שיהיה טוב כמו שאני מבין מה זה טוב', או שאני בוטח בקב"ה שהוא יודע מה הוא עושה? בנושא הזה יש שיטות שונות. הרבי הולך לפי כמה מהראשונים, שאומרים שהביטחון עניינו - שאני בוטח בקב"ה שהוא יעשה שדברים יהיו טובים כמו שאני מבין מהו טוב. כלומר, אם אני רוצה עכשיו שהחולה יתרפא, אז החולה יתרפא. אם אני רוצה למצוא עבודה, אמצא עבודה.

בואו נחשוב על זה מהיסוד!

חדש! סוגיות יסוד

מאוצר תורתו של הרבי מליובאוויטש
עשר סוגיות מרכזיות באמונה
ובמחשבה היהודית מוארות באור ייחודי
מתוך משנתו המעמיקה
של הרבי מליובאוויטש זי"ע

קטעי קישור וביאור
מאת הרב מנחם ברוד

שיחות הרבי
המקיפות את הסוגיה כלשונן

ספרי 'מעיינותי' מופצים בלעדית
במהלך כל השנה ברשת ספרי אור החיים

כנסו עכשיו - www.sifreiorhachaim.co.il

להשיג בכל חנויות הספרים המובחרות | הפצה ראשית ספרי אור החיים |
להזמנות מסחריות: 0527686318

ספרי
אור החיים
מרכז הספר היהודי הגדול בעולם

ואז נשאלת השאלה: 'עד היכן הביטחון ומה גבולו?'. או במילים אחרות - אז איך להתייחס לחובת ההשתדלות? אם ההשתדלות היא רק כדי 'לצאת ידי חובת השתדלות', אז אם יש לי עבודה ויש לי מקור פרנסה - אני לא אמור לחשוב שאולי אני יכול להשיג עבודה טובה ורווחית יותר. למה להתחיל לתת לקב"ה דרכים? אני עושה את חובת ההשתדלות שלי, וזהו! מצד שני, אני יכול לבוא ולטעון שההשתדלות הזאת שלי במקום העבודה הזו היא טובה כדי להרוויח 5,000 שקל, אבל אם יש לי משפחה שזקוקה ל-15,000 שקל, אני צריך ללכת למקום אחר. אז נשאלת השאלה אם אני לא מייחס יותר מדי חשיבות ללבושי הטבע.

אחרי זה יש לנו עוד שאלה: 'מניין הוודאות לביטחון?' 'האם הביטחון רדאי?' או 'על סמך מה אתה בוטח?' מי הבטיח לך? אולי ח"ו יש לך עניינים של חטאים שזוהי הכפרה עליהם? מי נתן לך צ'ק שאומר אני בוטח לגמרי בקב"ה שמה שאני רוצה זה מה שיקרה? פה יש לך סוגיה שהרבי עוסק בה מאוד לעומק, אבל עדיין השאלה שהזכרתי קודם - עד כמה אני צריך ללכת ולחפש כלים שיהיו מותאמים לשפע שאני מבקש - לא לגמרי סגורה. זה תלוי במדרגת האדם. למשל, על יוסף נאמר שהוא נענש על שחיפש כלי טבעי, כשביקש משר המשקים להזכירו. ועדיין גם אחרי שאתה לומד נשאים דברים שאתה יכול לדון בהם. את זה כל אחד יעשה בעצמו.

העיסוק של הרבי בביטחון ובסוגיות דתיות-קיומיות בכלל הוא מיוחד מאוד. נדמה לי שלא היה צדיק בסדר גודל של הרבי שהיה כל כך קרוב אלינו כרוניולוגית. הוא היה בשנות ה-90, וראה עד לכאן. גם הברסלבים וגם תלמידי הרב קוק יודעים שלא היה צדיק בעוצמה הזאת ובגודלה הזאת שהיה כל כך עכשווי מבחינת הבנת האתגרים של האדם בן זמננו. רבי נחמן דיבר על ההשפעות של המהפכה הצרפתית ועל החילון ברמות מאוד רחוקות ובאינטואיציות מאוד עמוקות, אבל ממש מחשבים וטכנולוגיה וארצות הברית וארץ ישראל ופוליטיקה, רק הרבי הכיר.

הרבי עסק בכל הנושאים שהם אתגרי הדור שלנו. אתה רואה אנשים שתוחמים את עצמם לסוג מסוים של עיסוק. יש אחד שעוסק במחשבה, אחד שעוסק בסוגיות תלמודיות, אחד שעוסק בקבלה, אחד שעוסק בעשייה וארגון וכדומה. יש אחד שהוא דוגמה של אוהב ישראל, שמקבל כל אחד בסבר פנים יפות. מה שמעניין ומעורר התפעלות עצומה, זה שמכל היבט שאתה מסתכל, אתה רואה גדלות עצומה של הרבי באותו היבט.

אולי אחד הדברים שעם ישראל די ספספ בשנות חייו של הרבי - או כמו שהרבי מכנה את זה "בחיי חיותו בעלמא דין" - זה את תורתו. למרות שהפיצו 'ליקוטי שיחות' כמעט בכל בית כנסת - הציבור לא הבין באמת איזה אוצרות יש כאן. הציבור החל לגלות זאת דווקא בשלושים השנים האחרונות. פתאום אנשים רואים שיש כאן מעין בלתי נדלה בכל תחום. הוא לוקח דברים - שכמו שאמרת עסקו בהם גם בעבר - אבל הוא נותן להם בהירות ועומק שאי אפשר למצוא. וזה ממש בכל התחומים: זה מתחיל במחשבה ובהשקפה, עובר לסוגיות בחסידות, לסוגיות תלמודיות חריפות, ועד לפירוש רש"י על התורה. יש יהודים שגילו דרכו את עומק פירוש רש"י על התורה. אני מכיר באופן אישי כמה אנשים שאומרים: "אני משתגע כל שבוע מחדש: איך אפשר ללמוד את פירוש רש"י, שמסתכלים עליו כאילו הוא פירוש לילדים, ופתאום אתה רואה את המבנה ואת הדיוק ואיזה עומק יש שם, ואיך כל פרט מחושב ומתוכנן וכל דבר בנוי על תילי תילים של דיוקים..."

רוב החומרים שבספר מקורם יותר בשיחות ובמאמרים, ופחות מהמכתבים שבסדרת 'אגרות' שלו. אבל למעשה גם בהם, למשל בנושא הביטחון, יש דברים מופלאים, אם כי לא בצורה העיונית שלהם אלא בהפיכת רעיונות העומק לתורת חיים מעשית. אנחנו לא יודעים תמיד מה השואל כתב, אבל לפעמים אפשר לדעת את זה מפתחת האיגרת, שבה הרבי כותב "במענה לשאלתו בעניין פלוני". יש מכתב שהרבי פותח ואומר "במענה למכתבו שבו כתב שלא ראה טוב מימיו". הרבי כותב לנמען: אתה לא מרגיש איך שמכתבך סותר את עצמו מיניה וביה. אתה בעצמך במכתב שלך מזכיר את אשתך וילדיך. יש אנשים שהם אומללים על שלא מצאו את זיווגם, או שאין להם ילדים. אתה, הקב"ה בירך אותך באישה ויש לך ילדים, ואתה כותב שלא ראית טוב מימך? אין ספק, זאת בהחלט חלק מהיכולת של הרבי לתקשר עם כל אדם בעולם שלו, במושגים שלו.

היילולא לא שלמה

הרב עדין אבן ישראל (שטיינזלץ) ע"ה

היו אנשים, וביניהם גם מגדולי הצדיקים, שעשו בחייהם דברים שהיו שייכים לנשמותיהם, וכשהם נפטרו לבית עולמם, הם היו יכולים לומר: "ריבונו של עולם, העמדתני כך וכך ותלמידים, תיקנתי כך וכך תקנות טובות, כתבתי כך וכך ספרים – עשיתי משהו בחיי". מנגד, יש צדיקים שאינם עוזבים לגמרי את העולם הזה. אלה הם צדיקים שעסקו בתיקונו של העולם הזה ובהנהגת עם ישראל, והם נשארים כאן מפני שעדיין יש להם מה לעשות

>> **דברים מהתועדות לרגל ג' תמוז**

זקוק למתווך – לא למלאך ולא לשליח – אלא הוא יכול לפנות ישירות אל הקדוש ברוך הוא בעצמו ולדבר אליו, כשם שבן יכול לבוא ולדבר עם אבא שלו תמיד, בין שהוא בן מוצלח ובין שהוא בן לא מוצלח, הבעיה שהוא מלא במעשים טובים ובין שאין בו כלל מעשים טובים. הבעיה היא שאיננו שומעים תמיד את המענה מהצד השני. לא תמיד אנחנו מקבלים תשובה מהקדוש ברוך הוא. הרבי היה כתובת לפניות כאלה. אפשר היה לבוא ולשאול אותו מה לעשות בעניין זה או אחר ולקבל תשובה.

כעת, לאחר שהוא הסתלק, ההרגשה העיקרית היא חוסר גדול מאוד. אמנם יש בעולם תלמידי חכמים וצדיקים, אבל אנשים שאפשר לדבר איתם ולשאול מהם עצה ותושייה – מתמעטים והולכים. אינני אומר שאנשים אינם נותנים עצות; הרי אין דבר קל יותר מאשר לתת עצות. אבל לקבל עצה ולדעת שמאחוריה עומד מישהו רציני – זה כבר דבר שונה. קשה לעמוד מול הידיעה שאין ממי לבקש עצה יותר.

הצדיק – בגן עדן מנוחתו וטוב לו שם, אבל מי שהיה לו קשר אישי איתו, נשאר אחרי ההסתלקות מול חור, מול חוסר. בגמרא החוסר הזה מבוטא בהספד ישן שעד היום יש לו משמעות: "בכו לאבלים

בהיילולא של הרבי, שאנחנו מציינים היום, יש שני צדדים שהופכים אותה למקרה שונה. הצד האחד קשור ליכולתנו לחשוב על הסתלקותו של הצדיק במנותק מההשלכות שלה עלינו. בדרך כלל בהיילולא של צדיק, למשל בהיילולא דרשב"י, אנחנו מסוגלים לחשוב באופן יותר מנותק על כך שהצדיק זוכה להגיע למעלות עליונות, לשמוח בשמחתו ולנסות ליהנות מאורו. לגבי הרבי – ההתנתקות הזו קשה יותר לא רק מפני שמדובר באדם שאני עצמי הכרתי (בניגוד, אולי, לרבים מבין הנמצאים פה), ולכן הרגשת החיסרון גדולה יותר, אלא גם בגלל צד אחר, ממשי מאוד, של החיסרון: לי ולרבים אחרים היה קשר אישי עם הרבי. מעבר לעמקות ולפנימיות של הקשר הזה, הרבי היה בחייו כתובת שיכולנו לפנות אליה לא רק בשביל לבקש תפילה או ברכה אלא גם כדי לקבל עצה או הדרכה.

לא פעם אנשים מוצאים את עצמם בבעיות ובמבוכות, ומנסים למצוא את הדרך לפתור אותן. אמנם באופן תיאורטי אדם יכול לפנות לכתובת שתמיד נמצאת – הוא יכול לדבר אל הקדוש ברוך הוא עצמו ולבקש ממנו שייתן לו חכמה, בינה ודעת, ושיעזור לו להחליט את ההחלטה הנכונה. ואכן, אם אדם רוצה לפנות אל המקור הראשון, הוא אינו

ולא לאבידה שהיא למנוחה ואנו לאנחה" – אנחנו איננו בוכים על האבדה, על הנפטר, משום שהוא הלך למנוחה; אנחנו בוכים על מה שנשאר אחר כך, על החיסרון שלו בעולמנו.

אין אדם מת וחצי תאוותו בידו

צד אחר של הבדל בין פטירת הרבי לפטירות של צדיקים אחרים קשור לא רק למישור הפרטי אלא גם להיקף הכללי. כתוב שאין אדם מת וחצי תאוותו בידו; יש לו מנה – רוצה מאתיים, יש לו מאתיים – רוצה ארבע מאות. מבחינה זו בוודאי אנשים רבים, כולל כאלה שעשו דברים משמעותיים והשפיעו השפעה גדולה על העולם, היו רוצים יותר. על הרמב"ם, למשל, אנחנו יודעים שהוא רצה וגם ניסה לעשות דברים שבסופו של דבר הוא לא הספיק לעשות. אילו הרמב"ם לא היה חי שבעים שנה, אלא תשעים שנה, ובנוסף לזה, אילו היו נותנים לו קצת מנוחה גדולה מיני עניינים שהוא היה צריך לעסוק בהם, מי יודע אלו עוד דברים גדולים היו נוצרים בעולם.

הנטייה לרצות יותר נכונה לגבי כל אדם, והיא נכונה גם לגבי צדיקים; בדרך כלל לא כל המלאכה שהצדיק עסק בה נגמרה, ולא כל רצונותיו מתממשים. אדרבה, חלק מענייניו ומדרגתו של הצדיק קשורים לכך שיש לו עוד ועוד רצונות. הוא אינו מסתפק במה שכבר עשה. הוא אינו מרגיש שאחרי שהוא עשה את מה שעשה, הוא יכול ללכת לבית עולמו בשקט, בשלום ובשלווה.

כאמור, הנטייה האנושית הכללית לרצות יותר, נכונה גם באשר לצדיקים. אולם אצל הרבי הרצייה הזו הייתה מיוחדת במינה, והיא קשורה לענייניו של הרבי ולתפקידו בעולם.

מסירות הנפש של הרועה

יש אנשים שנעשו מנהיגי ציבור בישראל משום שזו הייתה דרכם הטבעית; הם הלכו וגדלו בכיוון הזה עד שנעשו מנהיגים גדולים. אנשים אלה רצו מההתחלה להגיע גבוה, ולאחר שהם הגיעו למעלה מסוימת, הם שאפו למעלות יותר ויותר גבוהות, עד שהגיעו אל מעלה גבוהה ביותר.

הרבי לא היה איש כזה. הנהגת הציבור הייתה בעבורו מסירות נפש כל ימיו למען כלל ישראל. יש אנשים שמוסרים את גופם – הם אינם ישנים כך וכך לילות או שאינם אוכלים וכדומה. זוהי מעלה עליונה, אבל הרבי לא מסר רק את גופו אלא גם את נפשו, כמובן המילולי של הביטוי – כשקיבל על עצמו להיות רועה ישראל, הוא מסר את כל הווייתו, את כל אישיותו. משקיבל על עצמו את התפקיד הזה, כבר לא עמד באותה מעלה שבה הוא עמד קודם לכן. הוא החל לעסוק בעבודת הרועה – להתעסק בזנבות של הכבשים, בלכלוכים של הכבשים ובכל צורכיהם. זו הייתה עבודתו, ולמענה הוא עשה את כל מה שעשה.

מבחינה זו, אפשר להשוות את הרבי למשה רבנו. גם משה רבנו קיבל על עצמו את תפקיד הרועה מתוך מסירות נפש. בגלל הווייתו שכוון בתפקיד הזה מעשה רבנו לא רצה את השליחות שהקדוש ברוך הטייל עליו. הרי את עצם הקשר עם הקדוש ברוך הוא ואת הדיבור איתו משה רבנו בוודאי רצה; הוא אפילו עשה מין תרגיל שאולי לא היה כל כך הוגן – הוא שאל מה שמו של הקדוש ברוך הוא: "וְאָמַר לִי מָה שְׁמוֹ מָה אֲמַר אֱלֹהִים", ואחרי שהוא שמע מה שמו, הוא אמר לקדוש ברוך הוא: "בכל זאת אינני רוצה ללכת בשליחותך". לדעת מה שמו של הקדוש ברוך הוא – בזה הוא היה בהחלט מעוניין, זהו רווח נקי, אבל ללכת ולמלא את השליחות לבני ישראל – בזה הוא לא רצה משום שידע, גם בכללות וגם בפרטות, מה משמעותה של מנהיגות בישראל. כשמה היה לבדו עם הכבשים, הוא היה יכול לשבת, להתבודד עם הקדוש ברוך הוא, לדבוק בו ולעסוק בדברים ששייכים למדרגתו כאדם. לעומת זאת, כשהוא נהיה מנהיג ישראל, הוא כבר אינו יכול לשבת לבד ולעשות את מה שבאמת היה אמור לעשות לפי מדרגתו. במקום זאת הוא עוסק בכל הצרכים של בני האדם, ובפועל האנשים האלה באים אליו פעמים רבות בדברים של מה בכך. את הבנת הקושי שכוון בהנהגה מסר משה בסוף ימיו ליהושע. הוא אמר לו שיקבל על עצמו לשאת את ישראל על מנת שהם סרבנים, טרחנים, רגזנים, רשעים, מציקים, נודניקים וכך הלאה.

זוהי גם העבודה שהרבי קיבל על עצמו כשקיבל את ההנהגה. היו אנשים שכתבו לרבי דין וחשבון על כל מאורעות חייהם, וביניהם היו גם 'חסידים גדולים', גם אם הם לא היו חכמים גדולים. הם לא

סיפרו לרבי רק על עבודתם והצלחתם בתור שליחים או מורים, אלא היו מספרים לו, למשל, גם על כך שהם עומדים לקנות רהיטים, והיו שואלים אותו אם לקנות רהיטים מסוג זה או מסוג זה וכדומה. זו אינה בדיחה; אני מכיר כמה מהאנשים שהיו שולחים אליו מכתבים ובהם כל פרטי חייהם ושאלות לגביהם. תארו לעצמכם שהרבי, שהיה אדם גדול באמת, צריך היה לקרוא את כל הסיפורים הללו, ולפעמים גם לענות עליהם. בכל היהודים הללו הוא היה צריך להתעסק, והוא לא יכול היה להגיד שהוא לא רוצה להתעסק בהם.

למה הרבי לקח על עצמו את העבודה הזאת בכל זאת? כמו משה רבנו הרבי מסר את נפשו על כלל ישראל, ומסירות הנפש לא התבטאה במעשה מסוים למען עם ישראל אלא בכך שקיבל עליו את ההנהגה, ובכך הוא ממש מסר את נפשו, את חייו, את מחשבותיו ואת רצונותיו למען יהודים מכל המינים.

חצי היולוא

היו אנשים, וביניהם גם מגדולי הצדיקים, שעשו בחייהם דברים שהיו שייכים לנשמותיהם, וכשהם נפטרו לבית עולמם, הם היו יכולים לומר: "ריבוננו של עולם, העמדתי כך וכך תלמידים, תיקנתי כך וכך תקנות טובות, כתבתי כך וכך ספרים – עשיתי משהו בחייו". על צדיקים כאלה אמרו שלאחר שנשמתם עולה למרום, היא מתעלה ממדרגה למדרגה, וככל שעובר הזמן, והנשמה עולה עוד ועוד, הצדיקים הללו שוכחים את ענייני העולם הזה. בעולם הזה הם עשו דברים טובים, אבל לאחר שהם עולים למרום, הם כבר אינם שייכים לעולם הזה ולכל ענייניו.

בעניין הזה יש סיפור על רבי מוטליה מצ'רנוביל, שהיה אחד הצדיקים המפורסמים והחשובים בזמנו, ועל אביו רבי נחומק'ה מצ'רנוביל שהיה איש המעלה. יום אחד התרגשה איזו צרה על ישראל, ובאותו זמן אחד מחסידיו של רבי מוטליה נטה למות. רבי מוטליה שלח את אותו חסיד אל אביו, רבי נחומק'ה מצ'רנוביל, שכבר היה בעולם האמת באותו הזמן, למסור לו מכתב ממנו. רבי מוטליה השביע את החסיד שלאחר שהוא ימלא את השליחות, הוא יבוא אליו בחלום ויספר לו מה אמר אביו. השליח עשה שליחותו, ואחרי זמן הגיע בחלום לבן וסיפר לו שכשהוא הגיע לשמי מרום, הוא אמר שיש לו שליחות לרבי נחום מצ'רנוביל. בתחילה אמרו לו שהוא לא יוכל להגיע לרבי נחום מפני שרבי נחומק'ה מצ'רנוביל נמצא בעולם עליון מאוד, שאילו הוא, החסיד, איננו שייך. אבל החסיד התעקש ואמר שהוא שליח, והוא צריך למלא את שליחותו. לבסוף הביא אותו לרבי נחום. הוא סיפר שהוא פגש את רבי נחומק'ה ואמר לו: "רבי, הבן שלך שלח בידי מכתב אליך". רבי נחומק'ה הסתכל עליו ושאל אותו: "מה זה 'בן'?" מסתבר שכאשר הוא עלה לעולמות עליונים, הוא שכח את כל ענייני העולם הזה; הוא לא שכח רק עובדות פשוטות כמו מה עושים בנעליים, אלא שכח גם דברים משמעותיים יותר כמו מהו בן, מכיון שהוא חי בעולם כל כך מופשט, שההוויה של בן כבר אינה משמעותית בו. צדיקים במדרגה הזאת עולים ממעלה למעלה, יושבים בעולמות עליונים, ולמעשה עוזבים ושוכחים את העולם הזה ואת כל אשר בו.

מנגד, יש צדיקים שאינם עוזבים לגמרי את העולם הזה. אלה הם צדיקים שעסקו בתיקונו של העולם הזה ובהנהגת עם ישראל, והם נשארים כאן מפני שעדיין יש להם מה לעשות. גם כשהם יכולים לשבת בגן עדן העליון, הם אינם רוצים להיות בו. מכיון שהם מסרו את נפשם על כלל ישראל בחייהם, הם נמצאים יחד עם כלל ישראל גם אחרי פטירתם, וממשיכים למסור את עצמם למען ישראל.

הרבי בוודאי היה מאלה שמסרו את נפשם כדי להיות רועי ישראל, ולכן הוא לא לגמרי יצא מתוך העולם הזה; במובן מסוים הוא עדיין נמצא בעולם הזה מפני שעדיין יש לו מה לעשות כאן. כאמור, הרבי רצה להשיג יותר ממה שהוא עשה בחייו לא רק בגלל הנטייה האנושית הטבעית אלא מפני שבמשך כל שנותיו עמד על כך שהוא רוצה רק דבר אחד – להביא לגאולת ישראל. ומבחינה זו, גם אם הוא עשה דברים גדולים, כתב ספרים, אמר דרשות והגיע להישגים, את מה שהוא באמת רצה לעשות הוא לא גמר. אכן במשנה כתוב: "לא עליך המלאכה לגמור", אבל כשאדם בכל זאת מקבל על עצמו מלאכה, גם אם הוא יכול לומר: "ריבוננו של עולם, לקחת אותי מן העולם; זוהי הגזרה שלך, ספרי החיים והמתים בידך, ואתה גוזר כל דבר לפי רצונך" – עדיין הוא מסתלק בהרגשה שהמלאכה לא נגמרה. כל זמן שהמלאכה של הרבי לא נשלמה, ההילולא שלו היא איננה הילולא שלמה; היא חצי הילולא ואולי פחות מכך. גם אם הכול מבטאים שמחה, עדיין אין כאן חתונה.

אפשר להמשיך ככה עד הקבר

שלך, זה מנגנון ההגנה שלך על מנת לשמור על הקשר, את מרמה את עצמך ומורידה מהקשר את הציפיות וככה את אפילו לא צריכה להתאכזב, כי תמיד עומד בציפיות הנמוכות שלך ואפשר להמשיך ככה עד הקבר, זה נעשה מתוך מקום מאוד הישרדותי.

הציפיות שלך כמו שאמרנו הן ציפיות טובות ואסור לך לוותר עליהן, אבל אם לא תלמדי להגדיל את יכולת ההכלה שלך, אז לא תהיה לך אפשרות להתמודד מול המציאות באמת, כל פעם שתהיי מחוברת לציפיות הבריאות והאמתיות שלך מהקשר, המציאות תתנפץ לך בפנים, הגדלת יכולת ההכלה זה טיפול נקודתי מאוד לעניין הזוגי הזה, אבל אם תצליחי להגיע למקום של בחירה חופשית אמיתית בתמיר, כל כוחות הנפש שלך יגדלו, יתעצמו וממילא יכולת ההכלה שלך להכיל את הקשר הזוגי תגדל ותצליחי להתמודד ולהתעקש על הציפיות הבריאות שלך בקשר.

מנגנון בקרה שמאותת לך שהקשר לא תקין ובעלך לא נמצא, זה שאת באה בטענות, כואב לך ואת ומצפה ממנו שהוא יישאר ויעזור לך, זה מראה שאת מאמינה בו שהוא יכול, שיש לו את הכוחות להביא את עצמו באמת לקשר וכואב לך מאוד שהוא לא עושה את זה, חשוב להבין, שרמת ההכלה של הקשר צריכה להיות מספיק גדולה על מנת להכיל את כל הציפיות והתסכולים מכל האכזבות, בגלל זה יש קשר ישיר בין הציפיות שלך ליכולת ההכלה שלך."

"אני מפחדת שהוא יעזוב אותי אם אני פשוט אתעקש על זה, אני לא רוצה להתגרש"

"זו בריוק הבעיה שלך, שאין לך מספיק אמונה שהקשר יכול לעמוד בזעזועים ובמשברים ולזה התכוונתי שיכולת ההכלה שלך של הקשר נמוכה."

הציפיות שלך מהקשר הן ציפיות טובות, מחברות, הן באות מצד האמת של איך קשר צריך להיבנות.

אבל, בגלל שיכולת ההכלה שלך של הקשר כל כך נמוכה, שאת מאמינה שבהקשר הזוגי הוא לא יעמוד בזה, מה שאת נאלצת לעשות כשאת מתאכזבת זה להוריד את הציפיות מהקשר כמעט לרמת אפס ואז הקשר יהיה מותאם ליכולת ההכלה הנמוכה

ללא חיים? ללא תזונה?"
"מה אני אמורה לעשות כדי שזה לא יקרה? אני רוצה קשר טוב, קשר אמיתי" ענתה

"אם תשתני, משהו פה בטוח ישתנה. אולי גם הוא" ענית לה
"מה אני צריכה לעשות? שאלה" קודם את צריכה להבין שיכולת ההכלה שלך בקשר היא לא באמת כל כך גדולה."

"מה? הפוך לגמרי, אני הכי מכילה! יש לי אפילו הכלת יתר, איך אפשר להגיד כזה דבר עלי?" שאלה

**"אני מפחדת
שהוא יעזוב אותי
אם אני פשוט
אתעקש על זה,
אני לא רוצה
להתגרש"**

"לא דיברתי על להכיל אותו, דיברתי על יכולת ההכלה של הקשר" ענית

"מה זה אומר?"
"רגע, חשוב שתביני."

זה שכואב לך על זה שהוא לא רואה אותך, זה שכואב לך שהוא לא נמצא איתך, זה בסדר גמור, זה

"ציפיתי, אחרי לילה שלא ישנתי שתמיד ייקח את הילדים ויפזר אותם למסגרות" התחילה ציפי לספר

"ומה הוא עשה?" שאלתי
"הוא אמר שהוא מאחר לפגישה בעבודה ויצא" אמרה בכעס
"ואיך הרגשת עם זה?" שאלתי
"הרגשתי שהוא לא רואה אותי, הוא לא שם לב מה עבר עלי בלילה וזה לא פעם ראשונה."

אני אגיד לך את האמת, נפגעתי, אבל כבר הפסקתי לצפות ממנו, הבנתי שזה מה שהוא ועם זה אני צריכה לחיות כל החיים" ענתה

"התחושה הזאת שכן הזוג שלך לא רואה אותך היא תחושה מאוד קשה. אבל תביני שתמיד הוא לא העניין פה"

"הוא כן! זה נכון שהוא בסך הכל בן אדם טוב, עוזר ומאוד נחמד, אבל הוא פגע בי ולא פעם אחת, בגלל זה הפסקתי לצפות ממנו, ככה אני לא מאוכזבת, כבר הפסקתי להיפגע, אפילו הכעסים ירדו לגמרי" הגיבה ציפי.

"תראי, לצערי הרב, רוב הזוגות שמצליחים לשרוד את הקשר הזוגי מגיעים למקום הזה של הנמכת ציפיות דרמטית וככה הם לא מתאכזבים ומצליחים להכיל את הקשר לאורך שנים עד יום מותם. האם זה מה שאת רוצה? קשר

חנה דיין - טיפול זוגי ופרטני
במשברי חיים
ברוח הפסיכולוגיה היהודית

קליניקה פרטית במרכז
מטפלת ומייצגת גם בזום

מ"ל: hanna.tipul@gmail.com
טלפון: 054-4480705
לכל המאמרים: www.hannad.co.il

נתמלא הבית כולו אורה!

חדש! כולו אורה עומקים חדשים בפרשיות השבוע

מערכות וביאורים יסודיים בפרשות השבוע
 מתוך אוצר שיחותיו של הרבי מליובאוויטש זי"ע
 מעובד וערוך מתוך שיעורי ה'חוזר' הגאון החסיד הרב יואל כהן זצ"ל

שיעורים שסייעו רבות
 לשלוחים, משפיעים ומרצים

מבואר בתמציתיות
 על פי סדר הפרשיות

רעיונות יסודיים
 בתורת החסידות ובתורת הרבי

ספרי 'מעיינותיך' מופצים בלעדית במהלך כל השנה ברשת ספרי אור החיים

כנסו עכשיו - www.sifreiorhachaim.co.il

ספרי אור החיים
 מרכז הספר היהודי הגדול בעולם

להשיג בכל חנויות הספרים המובחרות | הפצה ראשית ספרי אור החיים | להזמנות מסחריות: 0527686318
 אלעד רבי יהודה הנשיא 94 אשדוד רבי יהודה הנשיא 8 רבי אליעזר בן הורקנס 8 בית-שמש רבי יהודה הנשיא 6 נחל ניצנים 3 | שדרות
 האמוראים 69 ביתר הר"ן 9 | בני ברק נחמיה 28 הרב כהנמן 62 הרב שך 8 (איצקוביץ) רבי עקיבא 68 אהרונוביץ 12 רבי עקיבא 152
 חיפה מיכאל 27 | ירושלים שאולזון 49 חבקוק 2 | ירמיהו 13 הפסגה 45 בר אילן 4 מודיעין עילית שד' יחזקאל 2 הפך חיים 7 ק"ס נתיבות
 הרמב"ם 1 | פתח תקווה רוטשילד 75 נתניה לילינבלום פינת הס 18

התוועדות
התוועדות

הרב יוסף יצחק ג'ייקובסון

השאלה שהכתיעה אותי באמצע ההתוועדות הפכה לשאלת היסוד של חיי < ר' בערל התלבט אם לזרוק את התלמיד הסורר מהשיביבה, אבל התשובה שקיבל שינתה את הסתכלותו מן השורש < ומה היו המים הקרים שהרוו את צימאנו של הרבי בהיותו בשנתו התשעים >> סיפורים מאלפים בהתוועדות לרגל יום ההילולא, ג' תמוז

ריח של סיגריות בשבת, מה עושים!?!

הזה טלטל אותי. מאז התחלתי להאזין לדבריו של הרבי בדייקנות. לאט לאט התחלתי להבין ולהפנים יותר ויותר את הנאמר. אורו הגדול של הרבי נגע בי וחדר ללבי כחץ הפוגע במרכז המטרה. השעות בהן שמעתי דברי אלוקים חיים מדי שבת בשבתו עודן מהדהדות בתוכי עד עצם היום הזה. ולמרות שמאז לא זכיתי שהרבי ישאל אותי שום שאלה בפומבי, הרי שמאז ועד היום יש לי הזכות להיות 'מכור' - במובן הכי חיובי של המילה, 'התמכרות' שתפילתי ובקשתי שלעולם לא 'אגמל' ממנה - לדבריו הקדושים של הרבי, ולשתף אחרים במעט מן האור שזכיתי לספוג.

שנים לאחר מכן, כאשר נדפסו סדרות הספרים בהם שוכתבו שיחותיו של הרבי, בדקתי על מה נסובו הדברים באותה שבת ומדוע שאל אותי הרבי שאלה זו.

מצאתי כי באותה התוועדות רצה הרבי לבטא כיצד דווקא תמימותם של ילדים צעירים - שלא נפגעו מתעמולת והמולת העולם - מאפשרת להם להביט על העולם בצורה הכנה והטהורה ביותר. הם יכולים לראות את הסובב אותם באמת לאמיתה, בלי להתבלבל מהערפל המחשבתי המגיע בעת הבגרות. ולכן, כאשר שואלים ילד שאלה כלשהי, מקבלים תשובה אמיתית, תמימה ושלימה. את זה המחיש הרבי על ידי ששאל אותי את השאלה האמורה.

השאלה הזו שהרבי הפנה לעברי, מעולם לא היתה עבורי אפיוודה חולפת, חס וחלילה. בכנות יכול אני לומר כי היא היסוד והבסיס לכל חיי הרוחניים והמעשיים. בכל המסעות שלי על פני תבל ובמפגשים הרבים שלי עם יהודים מחוגים ורקעים שונים, התמרור המנחה אותי זו השאלה הנצחית - איך ביכולתי לעזור לאחרים ולעצמי להכיר באמת המוחלטת: "בראשית ברא אלוקים את השמים ואת הארץ". יש בעל הבית לבירה זו, והוא שזיכה אותנו להיות שותפים איתו במעשה בראשית על ידי שנאיר את העולם באור התורה והמצוות

החסיד רבי בערל בוימגרטן כיהן כשליח הרבי לבואנוס איירס, ארגנטינה, שם גם לימד בישיבת 'חפץ חיים'. הוא פעל גדולות ונצורות והעמיד תלמידים הרבה, תוך שהיה עומד בקשרי מכתבים עם הרבי שהנחה אותו בעצות חינוכיות רבות מספור. פעם כתב מכתב לרבי בו סיפר על שאלה חינוכית לא שגרתית שהגיעה לפתחו. לאחרונה, כך כתב,

בילדותי, אבי ע"ה היה לוקח אותי כמעט בכל שבת להתוועדות של הרבי. ההתוועדות היתה מתחילה מדי שבת בשעה קבועה - 13:30, ונמשכה לפעמים כמעט עד השקיעה. כך היה שנים רבות, תמידים כסדרם.

את חטאיי אני מזכיר היום. בתור ילד, לא הייתי מסוגל להקשיב לכל מה שהרבי דיבר. ה'שיחות' היו ארוכות, עמוקות ולמדניות במיוחד. כמו שעת התחלת ההתוועדות, גם רצף הנושאים המדוברים בה היה קבוע, כמעט תמיד. הרבי היה פותח במעלת היום וקביעותו, עובר לשאלות ברש"י על הפרשה, מעלה תמיהות בביאורי אביו רבי לוי יצחק זצ"ל על ספר הזוהר, ממשיך בשאלות בלימוד הרמב"ם היומי, ובשבתות הקיץ - גם בפרק השבועי בפרקי אבות. בין לבין היו הפסקות בהן גם היו מנגנים ואומרים 'להיים', ואחר כך היה הרבי מתרץ את כל הקושיות אחת לאחת. כמו כן, פעמים רבות היה מתייחס לענייני השעה ומצבו הכללי של עם ישראל, ובפרט בכל הנוגע לדברים שעל הפרק בארץ ישראל.

אין ספק כי עבור ילד בן 6, היה בלתי אפשרי להתמיד בהאזנה לשיחות הארוכות. כך אירע שהיו פעמים שמצאתי את עצמי עסוק בקשירת הציציות של היושבים לצדי זה לזה, מעשה שובבות...

כך הדבר נמשך חודשים ארוכים - עד לאותה שבת שבה באמצע ההתוועדות נחרדתי כולי. הבחנתי באצבע המופנית לעברי. היתה זו אצבעו הקדושה של הרבי, שממקום מושבו, תוך כדי סערת דיבורו, פנה אלי - בעוד הקהל כולו עוקב בהשתאות - ושאל:

"כיצד אתה יודע שהעולם קיים?!"

הרבי המתין. שקט שרר בבית המדרש. כולם רצו לשמוע את התשובה לשאלה המפתיעה.

לאחר מספר שניות - שעבורי נדמו כנצח של ממש - השיב הרבי בעצמו, בצורה שכאילו מצטטת אותי הצעיר. הרבי אמר: "הילד עונה, שהוא יודע שהעולם קיים מפני שכתוב בתורה 'בראשית ברא אלוקים את השמים ואת הארץ'!"

איך יודעים שהעולם קיים? כי התורה אומרת!

הרבי המשיך את השיחה, אבל אני כבר לא חזרתי למעשי הקונרס. האירוע

גם אם הוא המתנגד החרף שלו. רועה אמיתי הוא מי שיכול לייטול את הדומם ולהצמיחו עד שיוציא ממנו יופי והדר. מנהיג ישראל מעודד ומזרז את תלמידיו ושומעי לקחו להתקדם אל מעבר למה שמכונה 'אזור הנוחות' שלהם. בחמלה רבה ובאמונה איתנה הוא מוציא אותם מן הקופסה הסוגרת עליהם ומביא אותם צעד אחר צעד אל מקום מנוחתם האמיתית, אל מציאת תכלית ירידת נשמתם לעולם הזה.

רבי שמואל לויטין זצ"ל היה אחד מגדולי חסידי חב"ד בדור הקודם. פעם אחת הורה לו הרבי הריי"צ לנסוע לעיר שיקגו ולהיפגש עם יהודים תושבי העיר שהיו מגזע חסידי, ולעורר אותם להתחזק ביהדותם. רבי שמואל אכן עשה כמצווה עליו והיהודים התרגשו מאוד מהביקור המיוחד.

לפני שנפרד מהם לשלום שאלו אותו כמה עליהם לשלם לו על טרחתו להגיע לעירם. ענה להם ר' שמואל שהוא לא עשה את מסעו כדי לצאת עם צרור כסף בידו, אלא שאיפתו ובקשתו מהם שיתקנו את האות שלהם בתורה. כל יהודי הוא כמו ספר תורה – אמר להם – אבל אם יהודי מחזיק בעסק הפתוח בשבת, חלילה, אזי התיבות "זכור את יום השבת לקדשו" מחוקות מספר התורה שלו, וכך הדבר ביחס להנחת תפילין והתיבות "וקשרתם לאות על ירך".

כשחזר ממסעו, נכנס לחדרו של הרבי הריי"צ ודיווח על קורותיו. כשחזר על מה שאמר ליהודים הללו טרם נסיעתו, לא היה הרבי מרוצה מצורת אמירת הדברים והסביר לו: הקשר בין יהודי לתורה אינו כמו אותיות הכתובות בדיו והעלולות להימחק. יהודי הוא כמו אותיות החקוקות באבן שלא ניתן למחקן. אין זאת אלא שיתכן שברכות הימים יצטבר אבק על האותיות, אך גם אז הן נשארות בשלימותן. תפקידנו הוא רק להסיר את האבק מהאבן, ומיד היא תחזור להאיר ולהתנוצץ.

הרבי הרש"ב היה שנים רבות חולה בגופו, ולצורך כך נסע פעמים רבות לטיפולים רפואיים בערי אירופה. בשנת תרס"ג הגיע לעיר וינה שבאוסטריה, שם גם פגש בד"ר זיגמונד פרויד. איננו יודעים כמעט מאומה ממה ששוחחו השניים ביניהם, אבל מהמעט שהגיע לידנו נודע לנו כי ד"ר פרויד אמר לרבי ש"הראש משיג את מה שהלב לא מסוגל להכיל", והרבי הסביר לו שמיסודות החסידות ומעיקרי תורת חב"ד היא העבודה ליצור "גשר או קווי טלפון" בין הלב והמוח.

בכל אופן, פרויד העניק לרבי עצה רפואית שיכולה להטיב עם מצבו הבריאותי – עליו לקבל דיווחים מתלמידיו וחסידיו שהם עוסקים בדרכו, לומדים את דברי החסידות שלו, מתפללים ועובדים את ה' לפי הוראותיו, ובכלל שחייהם בפועל משתנים ומתעדרנים.

זה מדהים. פרויד כנראה הצליח לקלוט מעט מהו רבי בישראל, והבין שכשם שהורים ביולוגיים נעשים מאושרים ושבעים נחת כשילדיהם הולכים בדרכם, כך הדבר במערכת היחסים בין הרבי לתלמידיו וחסידיו ועמך ישראל בכלל.

זכורני ששמעתי מדודתי שסיפרה לי שלקראת חג השבועות תשנ"א, לאחר נפילת מסך הברזל הסובייטי, נסעה עם בעלה דודי לעיר דנייפרו-פטרובסק שבאוקראינה, העיר בה גדל הרבי בילדותו ובה כיהן אביו כרב העיר. חודשים ספורים קודם לכן שוגרו לשם בתם עם בעלה הרב שמואל קמינצקי המכהנים בה כשלוחי הרבי עד היום הזה, והם נסעו לבקר אותם ולסייע להם במעט בעבודתם הרבה.

דודי ודודתי ידעו על החיבה שרחש הרבי לעיר ילדותו, ולכן מיד בשוכם מהמסע העלתה דודתי על הכתב בפירוט רב את התחייה היהודית המתחוללת בעיר, כפי שראו עיניה, והעבירה את הדברים לעיונו של הרבי.

הרבי קיבל את מכתבה בשמחה, והשיב לה במילים אלה: "נתקבל ותשואות חן, כמים קרים על נפש עייפה..."

זו דמותו של רועה ישראל אמיתי, הנוטל את צאנו אל המרעה ומזין אותם בטללי אמונה ובטיפות תורה ויראת שמים, והוא מתמלא עונג כשוראה כיצד הם מרווים את צימאונם במי התורה, כאב מאושר השמח בהצלחתם של ילדיו שלו.

לחיים, לחיים ולברכה. שנזכה ללכת בדרכו של הרבי וללמוד מאורחותיו, שניטע בלבנו אמונה ב"חלק אלוהים ממעל" שבתוכנו וביכולתנו לעלות מעלה מעלה. שנשאף גבוה גבוה, ובה-בעת נשמח בהתקדמות הכי זעירה שלנו.

בעת סדר הלימוד בעיצומו של יום השבת בבית המדרש, אחד התלמידים יוצא מהמקום לשעה קלה וחוזר לאחר מכן כשבגדיו אפופים ריח סיגריות. לר' בערל נודע כי ללא כל ספק הלה מעשן בשבת, רחמנא ליצלן. השאלה היתה מתבקשת: האם להוציא את התלמיד מהשיבה, מחשש שמא ימשיך במעשיו וגם ישפיע לרעה על תלמידים אחרים.

תשובת הרבי לא איחרה לבוא, והיא היתה קצרה וחדה: "ראה אבות דרבי נתן פרק י"ב".

מה נאמר באבות דרבי נתן שם? מסופר על אהרן הכהן, שהיה אוהב שלום ורודף שלום, אוהב את הבריות ומקרבן לתורה. "כשהיה אהרן מהלך בדרך, פגע בו באדם רשע ונתן לו שלום. למחר ביקש אותו האיש לעבור עבירה, אמר: אוי לי, היאך אשא עיני אחר כך ואראה את אהרן, כושתי הימנו שנתן לי שלום. נמצא אותו האיש מונע עצמו מן העבירה".

זה הסיפור שהרבי ביקש שר' בערל ילמד ויפנים אותו. עליו ללמוד מיחסו של אהרן הכהן גם אל האדם הכי שפל בעם ישראל: אם בנך-תלמידך כשל במעשיו, עליך לאהוב אותו עוד יותר. פתח את לבך אליו, הרעף עליו חום וחיבה, כבד אותו עד שירגיש שבאמת אכפת לך ממנו וממעשיו. כי אכן כן, אנחנו צריכים לראות בילדינו ותלמידינו את מה שאולי הם לא מסוגלים לראות בעצמם ברגע זה. ובעזרת ה', זו הדרך שתגרום לכך שהם אכן יהפכו להיות כאלה.

לעניות דעתי, הסיפורים האמורים משולבים זה בזה. הם מבטאים כיצד הרבי ראה – והדריך אחרים לראות – את הטוב שבכל דבר, שבכל יהודי. כיצד הניע אחרים לעשות כמותו, להתקדם כל העת ולדחוף את העולם למקום טוב יותר. לגלות את האלוקות הפנימית הטמונה בכל, ולהראות שהכל מתחיל ונגמר ב"בראשית ברא אלוקים".

שמעתי וורט מחסידי פולין האומרים כך: מדוע לאחר עונשו של קורח שנבלע באדמה עדיין היה צריך להוכיח לעם ישראל שמשא ואהרן הם מנהיגי העם על פי דבר ה', ולשם כך נדרש משה המצמיח שקדים? הרי הכל ראו בעיניהם כיצד הוכח שכל מי שחולק על משה הוא כחולק על השכינה! ?

התשובה היא, מפני שמנהיג אמת אינו זה המטביע את זולתו באדמה,

1,200 שאלות ותשובות של הרב יהושע מחזקת לכם באתר 'קרוב אליך'

נפשי בשאלתי

יש לך שאלה בעבודת ה'?
סמס ל-
054-4530951

הרב יהושע שפירא, ראש ישיבת רמת גן

האם כל מה שמוסרי הוא רצון ה', או שרצון ה' הוא שמגדיר מה מוסרי?

לשאלה יש שני מחוזות, המהר"ל מחדד את השאלה ואומר שבוודאי עלינו לומר שמה שה' בחר בו הוא הטוב, ולא מפני שהוא טוב ה' בחר אותו, כי אז נמצא כביכול שה' משועבד לערכים קדמוניים שלפניו. ובוודאי כל הטוב והרע כולם נבראים על ידי הקב"ה, והוא הנותן להם את מעמדם. מתוך עולמנו, המוסריות האנושית היא רצויה על ידי ה' יתברך כקומה בסיסית של דרך ארץ שקדמה לתורה, כשם שהשרים קודמים למלך בכניסתם לאירוע מכובד, מפני שזהו כבודו של המלך שהכול ממתניים לו. כך דרך ארץ אנושית ומידות טובות הן מעלה גדולה שה' רוצה בה, אבל את רצונו במובן העליון, ששייך לטרקלין ולא רק לפרוודור, הוא גילה בתורה הקדושה ובמצוותיה האלוטיות, שהן הרבה למעלה מכל מוסר אנושי, ואורם הוא למעלה מכל גדרי העולם הזה.

עד כמה זה טוב להיות מושפע מדעות של חברים מסביבי?

אדם צריך להתרגל לכך שיש לו כתובת אחת עיקרית לכל מעשיו, שהוא בפניה נותן דין וחשבון. וכך המנהג לומר כשמלווים את האדם לבית עולמו: "לפני מי אתה עתיד ליתן דין וחשבון", והתשובה: "לפני מלך מלכי המלכים, הקב"ה". ודבר זה נכון בין בעולם הזה בין בעולם הבא, ואסור לנו להשתעבד לדעות של בשר ודם כאילו הן המחייבות אותנו בדרכנו. אמת, שכדי לדעת את רצון ה' יתברך עלינו לדעת את גודל טובתו, ואת הדבר הזה אנו יודעים בין היתר על ידי תלמידי חכמים, גדולי הדורות בכל הדורות. ולכן כשאנו רוצים להתחזק במעשה המצוות אנו זקוקים לחברה טובה, ולהיות דבוקים בחכמים ובתלמידיהם כדי שנוכח שצדקותם תשפיע עלינו לטובה. אבל כל אלה הם ענפים, ושורש השורשים הוא שאדם עומד לפני ה' יתברך, אליו הוא מחזיר את נשמתו לעת לילה וממנו הוא מקבל אותה חזרה בבוקר, כי הוא שורש חיינו ומקורנו, והוא המאיר את דרכנו.

מה אם אני מרגיש שהחיבור שלי הוא לא לתורה אלא לעולם המעשה?

כבר אמרו רבותינו, "על שלושה דברים העולם עומד: על התורה ועל העבודה ועל גמילות חסדים", וחלק מהכוונה היא שאם אדם מוצא עצמו שייך לעמוד אחד מהם, הוא זוכה להעמיד את העולם, אף על פי שאחרים שייכים לעמוד אחר. ולא כל אחד זוכה לשני שולחנות, כלומר להיות שייך לכל העמודים כולם. מי ששייך לעולם המעשה אין בזה גנאי אלא מעלה היא לו, אבל צריך לפעול בו באופן של שותפות בהארת אור ה' בעולם. ולעיתים אפשר שזה יהיה גם בשילוב עם עמוד התורה, שהרי כדי להוציא את התורה מן הכוח אל הפועל צריך מעשה, וברוך השם שעולם התורה השתבח בהרבה מנהלים ומנהלות נפלאים. ואפשר לעסוק בעולם העשייה גם בגמילות חסדים, בעשיית טוב למען האומה הישראלית בכל ענייניה, ביישוב הארץ, להרבות זהות יהודית, חסד עם היחיד וקל וחומר עם האומה כולה - כל אלה בונים את העולם ומקברים את פעמי הגאולה.

קרוב אליך

ת.ד. 52589 רמת גן < העלון טעון גניזה > karovel.co.il • לתגובות ויצירת קשר qarov.elecha@gmail.com קרוב אליך לפרסום: 052-4061065

עלון שבועי לעבודת השם בדרך החסידות

מועצה אזורית שומרון

תתאססס

חזרת חגן 2

גודעים את הטרור בצפון השומרון וגב החר

יוצאים למבצע צבאי

אוספים את הנשקים

מחזירים את המחסומים הביטחוניים

